

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työeläkelakien ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työeläkelakien ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (HE 120/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 25/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työntekijän eläkelain (395/2006) 91 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 882/2014,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 4 kohta, 12 §:n 3 momentti, 43 §, 65 §:n 2 momentti, 68 §:n 3 momentti, 78 §:n 1 momentti, 79 §, 80 §:n 1 momentti, 91 a §, 92 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 117—119 §, 123, 139, 158 ja 162 §, 175 §:n 1 momentti, 178 §, 179 §:n 3 momentti, 182 §:n 1 momentin 3—5 kohta ja 3 momentti, 183 §:n 1 momentti, 184 §:n 1 momentti, 198 §:n 1 momentin 1 kohta, 199 §, 205 §:n 1—3 momentti ja 206 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 4 kohta, 12 §:n 3 momentti, 65 §:n 2 momentti, 92 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 117 § ja 179 §:n 3 momentti laissa 69/2016, 43 § osaksi laeissa 1274/2006 ja 874/2015, 91 a § laeissa 882/2014 ja 69/2016, 118 § laissa 1274/2006, 123 § osaksi laeissa 1274/2006, 1097/2008, 354/2010 ja 69/2016, 158 § osaksi laissa 1097/2008, 175 §:n 1 momentti laissa 627/2009, 178 §, 182 §:n 3 momentti ja 184 §:n 1 momentti laissa 1427/2011, 182 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 634/2009, 198 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1456/2011 ja 206 § laeissa 526/2009 ja 354/2010, sekä

lisätään 74 §:n 3 momenttiin siitä lailla 1203/2009 kumotun 4 kohdan tilalle uusi 4 kohta, ja 126 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 69/2016, uusi 5 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (/) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (279/1959) mukaista päivärahaa;

12 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Työntekijällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen samalta ajalta, jolta hän on saanut työttömyysetuutta tai työkyvyttömyyseläkettä.

43 §

Työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen maksaminen takautuvalla ajalla

Työkyvyttömyyseläkettä ei makseta ilman pätevää syytä takautuvasti pidemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneeltä kuudelta kuukaudelta.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti, sitä ei makseta ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti ja samalta ajalta on maksettu Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista muuta kuin mainitun lain 34 §:n mukaista eläkkeensaajan kuntoutusrahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan työntekijälle tältä ajalta vain kuntoutusrahan määrän ylittävä osa.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä 41 §:n 2 momentin perusteella, ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan tältä ajalta päivärahan määrän ylittävä osa.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan työuraeläkkeen maksamiseen takautuvalta ajalta.

65 §

Eläkkeen karttuminen

Eläkkeeseen eivät oikeuta työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot, jos tuleva aika on työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi siten kuin 66 §:ssä säädetään.

68 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Jos työntekijä sai tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäksi muun työeläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on sama suhteellinen osuus työntekijän saamien työkyvyttömyyseläkkeiden tulevan ajan ansioista kuin tämän lain mukaisten työansioiden osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 76 ja 78 §:n mukaisena tarkasteluaikana.

74 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena olevat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena olevat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

4) 65 prosenttia tartuntatautilain mukaisen tartuntatautipäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta tartuntatautipäiväraha on maksettu työntekijälle;

78 §

Tulevan ajan eläkkeen määräytyminen alle viiden vuoden ansioiden perusteella

Jos työntekijällä on eläkkeeseen oikeuttavia työansioita vain työkyvyttömyyden alkamisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot sen kuukauden loppuun asti, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

79 §

Tämän lain mukainen osuus tulevan ajan ansioista

Jos työntekijän eläkkeessä otetaan huomioon tuleva aika useamman eri työeläkelain perusteella, tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on yhtä suuri osa tulevan ajan ansioiden yhteismäärästä kuin tämän lain mukaisten työansioiden osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 76 tai 78 §:n mukaisena tarkasteluajana.

80 §

Eläke entisin perustein

Jos työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa saaneelle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, työkyvyttömyyseläke määräytyy samoin perustein kuin ensiksi myönnetty kuntoutusraha, kuitenkin ilman kuntoutusrahaan liittyvää 33 prosentin korotusta.

91 a §

Leskeneläkkeen tarkistaminen

Leskeneläke tarkistetaan, kun lesken olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, jonka takia 91 §:n 1 momentissa tarkoitetut edellytykset eivät enää täyty.

Jos leskeneläkettä ensimmäistä kertaa vähennettäessä lesken omana eläkkeenä on otettu huomioon laskennallinen työkyvyttömyyseläke tai jos leskeneläkkeen vähentäminen on tehty 91 §:n perusteella, leskeneläke tarkistetaan, kun leskelle myönnetään työeläkelakien tai niihin rinnastettavien lakien mukainen vanhuuseläke, työraueläke tai työkyvyttömyyseläke.

Leskeneläke tarkistetaan myös, jos leskeneläkettä vähennettäessä huomioon otettu lesken saama työkyvyttömyyseläke lakkaa ja leskelle myönnetään myöhemmin muu uusi eläke kuin osittainen varhennettu vanhuuseläke, johon ei sovelleta 80 §:n säännöksiä eläkkeen myöntämisestä entisin perustein.

Leskeneläke tarkistetaan 2 ja 3 momentissa tarkoitetusta eläkkeen alkamisesta lukien. Leskeneläkkeen vähentämisessä otetaan huomioon leskelle myönnetty eläke sekä lisäksi mainitun eläkkeen alkamista edeltäneen vuoden loppuun mennessä ansaittu eläke siitä työstä, josta leskelle ei ole myönnetty eläkettä.

92 §

Eläkkeestä vähennettävät etuudet

Tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään työntekijän saama ensisijainen etuus ja perhe-eläkkeestä ensisijaista etuutta vastaava perhe-eläke tai korvaus. Ensisijaisia etuuksia ovat:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

1) työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetykskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 68 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan, sekä ansionmenetykskorvausta, josta on vähennetty mainitun lain 202 §:n 2 momentissa tarkoitettu työeläke;

2) maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetykskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 58 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan;

117 §

Eläkkeen ja kuntoutusetuuden maksaminen työnantajalle tai sairauskassalle

Jos eläkelaitos on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen tai työuraeläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä. Vakuutuskassalaissa tarkoitettun sairauskassan maksama täydennyspäiväraha vastaa työnantajan maksamaa palkkaa, ja eläke maksetaan hakemuksesta sairauskassalle samoin kuin työnantajalle.

Jos työntekijälle on myönnetty työkyvyttömyyseläkkeen sijasta vanhuuseläke 52 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla takautuvasti alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan työkyvyttömyysajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos eläkelaitos on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen, työuraeläkkeen tai 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa vanhuuseläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkan sijasta irtisanomisan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos työnantaja maksaa työntekijälle palkkaa samalta ajalta, jolta työntekijä saa kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta, kuntoutusraha tai työkyvyttömyyseläke siihen liittyvine kuntoutuskorotuksineen maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos eläkelaitos on myöntänyt työntekijälle takautuvasti eläkkeen samalle ajalle, jolta työnantaja on maksanut työntekijälle palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta ajalta, jolloin työntekijä on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan tai vastaavan korvauksen määräisenä. Vakuutuskassalaissa tarkoitettun sairauskassan maksama täydennyspäiväraha vastaa työnantajan maksamaa palkkaa, ja eläke maksetaan hakemuksesta sairauskassalle samoin kuin työnantajalle.

Eläkettä, kuntoutusrahaa tai kuntoutuskorotusta ei makseta työnantajalle eikä sairauskassalle siltä osin kuin se on 118 §:n perusteella maksettava sairausvakuutusrahastolle eikä silloin, kun työnantaja tai sairauskassa on saanut korvauksen maksamastaan palkasta muun lain mukaan.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Mitä 2 momentissa säädetään takautuvan vanhuuseläkkeen maksamisesta työnantajalle samalta ajalta maksetun sairausajan palkan korvaamiseksi, sovelletaan myös, jos työntekijälle myönnetään työuraeläkkeen sijasta vanhuuseläke 53 i §:ssä tarkoitetulla tavalla.

118 §

Eläkkeen ja kuntoutusrahan maksaminen sairausvakuutusrahastolle

Jos työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään vanhuuseläke, vanhuuseläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai tartuntatautipäivärahaa.

Jos täysi työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti 41 §:n 1 momentissa tarkoitetun ensisijaisuusajan jälkeen ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa.

Jos kuntoutusraha tai -korotus myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa, kuntoutusraha ja kuntoutuskorotus maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin ne vastaavat määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai tartuntatautipäivärahaa.

Jos työuraeläke myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työuraeläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa.

119 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle, sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle tai kunnalle

Jos työntekijä on saanut toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, eläkelaitoksen on maksettava samalta ajalta takautuvasti myönnettävä eläke siltä osin kuin se vastaa määrältään maksettua toimeentulotuen ennakkoa Kansaneläkelaitokselle tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tämän vaatimuksesta.

Jos kunta tai kuntayhtymä on järjestänyt eläkkeeseen oikeutetulle laitoshoidon tai -huoltoa tai perhehoitoa, eläkelaitoksen on kunnan tai kuntayhtymän vaatimuksesta maksettava eläke laitoshoidon, -huollon tai perhehoidon ajalta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksusta annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

123 §

Eläkkeen maksamisjärjestys

Jos eläke on maksettava muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen tämän tai muun lain perusteella, ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella tai toimielimellä taikka muulla taholla on oikeus siihen, eläke maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

- 1) sairausvakuutusrahastolle 118 §:n mukaan;
- 2) eläkelaitokselle yrittäjän eläkelain 120 §:n 1 momentin mukaan tai Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maatalousyrittäjän eläkelain 28 §:n mukaan maksamattomina vakuutusmaksuina;
- 3) eläkelaitokselle aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintänä 126 §:n mukaan;
- 4) työnantajalle tai sairauskassalle 117 §:n mukaan;
- 5) työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle 120 §:n 4 momentin mukaan;
- 6) Kansaneläkelaitokselle 120 §:n 1 tai 2 momentin mukaan;
- 7) Kansaneläkelaitokselle 119 §:n 1 momentin mukaan;
- 8) sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle 119 §:n 1 momentin mukaan;
- 9) kunnalle tai kuntayhtymälle 119 §:n 2 momentin mukaan;
- 10) Kansaneläkelaitokselle 120 §:n 5 momentin mukaan;
- 11) EU- tai ETA-maan laitokselle eläkkeen aiheeton maksu EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksen 72 artiklan 2 kohdan mukaan;
- 12) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n mukaan;
- 13) EU- tai ETA-maan laitokselle muun etuuden kuin eläkkeen aiheeton maksu EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksen 72 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan;
- 14) sosiaaliturvasopimusten mukaisille sosiaaliturvasopimusmaiden laitoksille eläkkeen tai muun etuuden aiheeton maksu sosiaaliturvasopimuksen määräysten mukaan;
- 15) sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle 122 §:n mukaan.

126 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Jos eläkelaitos on maksanut eläkkeensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeen tai muun etuuden, joka kohdistuu eläkkeensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, on eläkelaitoksella oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

139 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu uuden selvityksen perusteella

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä sen jälkeen, kun eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen tekemä päätös on tullut lainvoimaiseksi, asia on tutkittava uudelleen. Eläkelaitos voi tällöin myöntää evätyn eläkkeen tai tarkistaa jo myönnetyn eläkkeen aikaisempaa suuremmaksi. Eläketurvakeskus voi vastaavasti ratkaista sen päätettäväksi säädetyn asian asianosaisen eduksi. Myös työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto voivat menetellä samoin muutoksen-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

hakuasiaa käsitellessään. Tällaiseen päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 128—130 §:ssä säädetään.

158 §

Työeläkevakuutusmaksun vanhentuminen

Eläkelaitoksen on määrättävä tähän lakiin perustuva työeläkevakuutusmaksu vakuutusehtojen tai sääntöjen mukaisen lopullisen työeläkevakuutusmaksun eräpäivän ja viiden sitä seuraavan kalenterivuoden aikana. Jos kyseessä on 147 §:ssä tarkoitettulla tavalla eläketurvan järjestänyt tilapäinen työnantaja, eläkelaitoksen on määrättävä tähän lakiin perustuva työeläkevakuutusmaksu palkanmaksuvuotta seuraavan toisen kalenterivuoden alusta määräytyvän viiden kalenterivuoden aikana.

162 §

Aiheettomasti maksetun työeläkevakuutusmaksun ja työntekijän työeläkevakuutusmaksun palautuksen vanhentuminen

Aiheettomasti maksetun työeläkevakuutusmaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua vakuutusehtojen tai sääntöjen mukaista lopullista eräpäivää seuraavan vuoden alusta tai, jos kyseessä on 147 §:ssä tarkoitettulla tavalla eläketurvan järjestänyt tilapäinen työnantaja, viiden vuoden kuluttua palkanmaksuvuotta seuraavan toisen kalenterivuoden alusta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Työntekijältä aiheettomasti pidätetyn työntekijän työeläkevakuutusmaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua työeläkevakuutusmaksun pidätyspäivää seuraavan vuoden alusta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Vanhentumisen katkeamisesta säädetään velan vanhentumisesta annetun lain 10 ja 11 §:ssä. Vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Viiden vuoden vanhentumisajan pidentymisestä säädetään velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n 3 momentissa.

175 §

Eläkelaitoksen vastuu työkyvyttömyyseläkkeestä

Sellisestä työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuvista kustannuksista, jossa vakuutetun tämän lain ja merimieseläkelain mukaisten työansioden yhteismäärä 76 §:n mukaisen tarkasteluajan kahden viimeisen kalenterivuoden aikana on vähintään 12 566,70 euroa, vastaa kukin eläkelaitos, jonka toimintapiiriin vakuutettu kuului mainittujen kalenterivuosien aikana. Eläkelaitos vastaa kustannuksista samassa suhteessa kuin mikä on kyseisessä eläkelaitoksessa vakuutettujen tämän lain alaisten työansioden osuus vastaavien 3 §:ssä mainittujen eläkelakien mukaisten työansioden, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion sekä 74 §:ssä tarkoitettujen 76 §:n 2 ja 3 momentin mukaisten työ- tai ansiotulojen ja 76 §:n 4—6 momentissa tarkoitettujen työ- tai ansiotulojen yhteismäärästä mainittuina kalenterivuosina.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

178 §

Eläkelaitoksen vastuu palkattomilta ajoilta karttuneesta eläkkeen osasta

Edellä 74 §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta karttuneesta eläkkeen osasta vastaavat 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläketurvaa hoitavat eläkelaitokset yhteisesti eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioden mukaisessa suhteessa. Julkisten alojen eläkelain mukaan vakuutettujen työansioden mukaisesta osuudesta vastaavat työansioden mukaisessa suhteessa:

1) Keva sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään Kevasta annetun lain (66/2016) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa;

2) valtio sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain (67/2016) 1 §:ssä;

3) kirkon eläkerahasto sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetun lain (68/2016) 1 §:ssä;

4) Kansaneläkelaitos sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 13 §:ssä.

Eläketurvakeskuksen hakemat perusteet eläkelaitosten mahdolliselle ennakkomaksulle ja lopulliselle maksulle sekä näiden maksujen suoritusajat sisältyvät 183 §:n 2 momentissa mainittuihin kustannustenjakoperusteisiin.

179 §

Eläkelaitoksen vastuu yhteisesti kustannettavista etuuksista

Eläkelaitosten osuus 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdan mukaisista vanhuuseläkekuluista, lukuun ottamatta työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä kertasuorituksina maksettujen vanhuuseläkkeiden kuluja, ja 8 kohdan mukaisista kuluista määräytyy yhteisesti kustannettaviin kuluihin tarkoitettujen varojen mukaisessa suhteessa. Eläkelaitoksen osuus 1 momentin 1 kohdan mukaisista työkyvyttömyyseläkekuluista, 1 momentin 2 kohdan mukaisista muista kuin vanhuuseläkekuluista, edellä mainituista 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisista työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä kertasuorituksina maksettujen vanhuuseläkkeiden kuluista ja 1 momentin 3, 5 ja 10 kohdan mukaisista kuluista määräytyy eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioden mukaisessa suhteessa. Eläkelaitosten osuus 1 momentin 6 ja 7 kohdan mukaisista kuluista määräytyy siten kuin 4 momentin nojalla annetuissa laskuperusteissa tarkemmin määritellään. Eläkelaitoksen osuus 1 momentin 9 kohdan mukaisista kuluista määräytyy kuten eläkelaitoksen osuus vastaavista 1 momentin mukaisista yhteisesti kustannettavista kuluista. Määrättäessä eläkelaitoksen osuutta sanotuista mainitun momentin mukaisista kuluista otetaan huomioon myös siirtymämaksu, josta säädetään siirtymämaksusta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi annetussa laissa (1341/1992).

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto maksaa Eläketurvakeskukselle maksun, jolla katetaan työttömyys- ja koulutusajan huomioon ottamisesta aiheutuvaa vastuuta ja kuluja:

3) Kevalle siltä osin kuin se vastaa julkisten alojen eläkelain mukaisesta eläketurvasta Kevasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan;

4) kirkon eläkerahastolle siltä osin kuin se vastaa julkisten alojen eläkelain mukaisesta eläketurvasta evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetun lain 1 §:n mukaan;

5) Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa julkisten alojen eläkelain mukaisesta eläketurvasta Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:n mukaan;

Työttömyysvakuutusrahaston tulee maksaa maksu Eläketurvakeskukselle vuosittain kustannustenjakoperusteissa asetetussa määräajassa. Eläketurvakeskus hyvittää maksuna saamansa varat 1 momentissa mainituille eläkelaitoksille vakuutettujen työansioiden suhteessa siten, että jaetuista varoista ennen hyvitystä vähennetään 1 momentissa mainittujen eläkelaitosten vastuulla oleva Eläketurvakeskuksen kustannusosuus. Tarkemmat määräykset maksun hyvittämisestä sisältyvät 183 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin kustannustenjakoperusteisiin.

183 §

Kustannusten selvittely

Eläketurvakeskus selvittää kalenterivuosittain, miten työeläkelakien toimeenpanosta huolehtivien eläkelaitosten keskinäinen vastuu 174—181 §:ssä tarkoitetuista kustannuksista ja 182 §:ssä tarkoitettu työttömyysvakuutusrahaston maksusta edellisen kalenterivuoden ajalta jakautuu ottaen huomioon, mitä yksityisten alojen eläkelaitokset ja Keva ovat 107 ja 109 §:ssä tarkoitettuna viimeisenä eläkelaitoksena toimiessaan maksaneet toisen eläkelaitoksen vastuulla olevaa eläkettä tai muuta etuutta. Tällöin viimeisenä eläkelaitoksena toimineen Kevan osalta selvittelyssä otetaan huomioon, mitä julkisten alojen eläkelain mukaisen eläketurvan rahoituksesta säädetään Kevasta annetussa laissa, valtion eläketurvan rahoituksesta annetussa laissa, evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetussa laissa ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 13 §:ssä.

184 §

Päätös kustannusten jakamisesta

Eläketurvakeskus antaa 183 §:n 1 momentissa tarkoitetuille eläkelaitoksille päätöksen mainitussa pykälässä tarkoitettujen kustannusten jakamisesta, kuitenkin siten, että Kevalle annettavassa päätöksessä kyseiset kustannukset jaetaan Kevan, valtion, kirkon eläkerahaston ja Kansanelä-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

kelaitoksen kesken niille säädetyn rahoitusvastuun mukaisessa suhteessa. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 9 luvussa säädetään.

198 §

Oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Eläkelaitoksella, Eläketurvakeskuksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

1) työnantajalta tai muulta työn teon perusteella korvausta maksavalta, lakisääteistä vakuutus- tai toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon julkisuuslakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan vakuuttamis-, eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä tai Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa, EU:n sosiaaliturvan perusasetuksessa tai EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksessa tai sosiaaliturvasopimuksessa säädettyjen tehtävien toimeenpanossa;

199 §

Eläketurvakeskuksen oikeus saada tietoja valvontaa varten

Eläketurvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada työnantajalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon julkisuuslakia sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä 186 §:n 1 momentissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi. Eläketurvakeskuksella on lisäksi oikeus saada mainittua tarkoitusta varten veroviranomaisilta joukkotietoina palkkaa tai muuta vastiketta työntekijöille maksaneiden työnantajien nimet, yritys- ja yhteisötunnukset tai työnantajien henkilötunnukset, yhteystiedot ja vuosi-ilmoitukset tai vuosi-ilmoituksia vastaavat tiedot, toimialat sekä tiedot näiden työnantajien työstä maksamista vastikkeista ja niihin liittyvistä työnantajasuorituksista.

Eläketurvakeskuksella on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot, vaikka se ei olisi tietopyynnössään yksilöinyt joukkotietona valvontakäsittelyyn otettavia työnantajia tai vaikka valvontakäsittely ei olisi vielä vireillä. Lisäksi Eläketurvakeskuksella on oikeus saada edellä mainitut joukkotiedot, vaikka verotusta ei olisi vielä vahvistettu. Valvontatehtävän täytäntöönpanoa varten Eläketurvakeskuksella on oikeus yhdistää ja käsitellä 1 momentissa tarkoitettuja henkilötietoja. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää viisi vuotta kuitenkin enintään valvontakäsittelyn päättymiseen saakka. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

Eläketurvakeskuksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä yksilöidyistä tahoista seuraavia tietoja, jotka ovat tarpeellisia 186 §:n 1 momentissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi:

1) työsuojeluviranomaisilta yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä pidettävästä luettelosta ilmenevät työntekijän ja työnantajan yksilöintitiedot, tiedot työskentelyn alkamis- ja päätymispäivistä sekä työnantajan edustajan yhteystiedot;

2) Verohallinnolta yhteisen rakennustyömaan pääurakoitsijan tai muun päätoteuttajan Verohallinnolle toimittamat tiedot yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä työntekijöistä ja it-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

senäisistä työsuorittajista yksilöintitietoineen, tiedot työntekijöiden arvioiduista työskentely-ajoista työmaalla, tiedot työ- tai toimeksiantosuhteiden laadusta, ulkomaisten työntekijöiden vakuuttamista koskevat tiedot, tiedot työnantajista ja vuokrantyönteettäjistä yksilöinti- ja yhteystietoineen sekä tieto työmaan sijainnista;

3) Verohallinnolta rakentamispalvelujen tilaajan Verohallinnolle toimittamat tiedot urakoitsijoista yksilöinti- ja yhteystietoineen, tiedot urakkasummista, tiedot urakkasopimusten mukaisista alku- ja loppupäivistä, tiedot toimeksiantojen lajeista sekä tieto työmaan sijainnista.

Tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

205 §

Tietojen antaminen rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi

Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja ministeriölle, Verohallinnolle ja sellaiselle lakisäateistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukaan vakuutettava työskentely tai sen mukainen eläke vaikuttaa.

Annettavia tietoja ovat:

- 1) henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot;
- 2) tiedot maksetuista eläkkeistä;
- 3) tiedot työnantajasta, vakuutettavasta työskentelystä ja ansioista; ja
- 4) muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tehtävää henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten.

Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus antaa 2 momentissa mainittuja tietoja salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä esitutkinta- ja syyttäviviranomaiselle siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteesen panna varten.

206 §

Eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen oikeus tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen

Eläkelaitoksella ja Eläketurvakeskuksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

- 1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä EU:n sosiaaliturvan perusasetuksen tai sosiaaliturvasopimuksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;
- 2) Verohallinnolle tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille ennakkoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt ennakonpidätysvelvollisuuttaan;

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

3) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle sellaiset tiedot työnantajan tähän lakiin perustuvasta ulosottokelpoisesta työeläkevakuutusmaksusaatavasta, jotka luottotietorekisterin pitäjällä lain mukaan on oikeus tallettaa luottotietorekisteriin;

4) työsuojeluviranomaiselle tiedot, jotka ovat sille välttämättömiä tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetussa laissa (1233/2006) tarkoitetun valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että tilaaja ei ole täyttänyt selvitysvelvollisuuttaan tai että tilaajan sopimuspuoli on esittänyt virheellisiä todistuksia eläkevakuuttamisvelvollisuuden täyttämisestä tai eläkevakuutusmaksujen maksamisesta;

5) työttömyysvakuutusrahastolle tiedot, jotka ovat sille välttämättömiä työttömyysetuuskien rahoituksesta annetussa laissa tarkoitetun valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, kun on aihetta epäillä, että työnantaja on laiminlyönyt velvollisuuttaan maksaa työttömyysvakuutusmaksuja;

6) Tapaturmavakuutuskeskukselle ja lakisääteistä tapaturmavakuutusta toimeenpanevalle vakuutusyhtiölle näille laissa säädetyn valvontaan liittyvän tehtävän täyttämiseksi työnantajaa ja vakuutusta koskevat välttämättömät tiedot, jos on syytä epäillä, ettei työnantaja ole täyttänyt lakiin perustuvaa maksu- tai vakuuttamisvelvollisuuttaan.

Edellä 1 momentin 1, 2 ja 4—6 kohdan nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja voidaan antaa edelleen rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten. Tiedot tulee hävittää heti, kun niitä ei tarvita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 92 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa sovelletaan jo 1 päivästä tammikuuta 2016.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisen työeläkevakuutusmaksun määräämiseen ja sellaiseen aiheettomasti maksettuun työeläkevakuutusmaksuun, joka perustuu ennen lain voimaantuloa maksettuihin työansioihin. Tämän lain 162 §:ssä tarkoitetun aiheettomasti maksetun työeläkevakuutusmaksun palautus vanhentuu kuitenkin aikaisintaan yhden vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei kyseinen palautus tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan vanhentuisi tätä ennen.

Laki

työntekijän eläkelain voimaanpanolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 7 § ja 27 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 30 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1210/2013 ja 70/2016, uusi 5 ja 6 momentti seuraavasti:

7 §

Mitä työntekijän eläkelain 37, 107, 107 a, 107 b ja 108—111 §:ssä säädetään viimeisen eläkelaitoksen järjestelystä, ei sovelleta silloin, kun eläkkeenhakija saa tai hänellä on oikeus saada en-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

nen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleen hakemuksen perusteella omaan työ- tai virkasuhteeseen tai yrittäjätoimintaan perustuvaa eläkettä taikka maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista eläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta tai maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea ja hän hakee uutta eläkettä tai hänelle aikaisemmin myönnetyn eläkkeen jatkamista. Mainittuja säännöksiä ei sovelleta myöskään silloin, kun ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleen hakemuksen perusteella myönnettyä ja sittemmin keskeytettyä eläkettä ryhdytään maksamaan uudelleen. Jos edunjättäjä sai kuollessaan sellaista eläkettä, johon ei ole sovellettu edellä mainittuja työntekijän eläkelain säännöksiä, niitä ei sovelleta myöskään hänen jälkeensä myönnettävään perhe-eläkkeeseen.

27 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla työntekijällä on oikeus saada vanhuuseläke vähentämättömänä 63 vuotta täytettyään. Jos kuitenkin työntekijä jatkaa osa-aikatyössä 65 vuotta täytettyään, osa-aikaeläke muuttuu samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta. Tällöin työansioista karttuu eläkettä 1,5 prosenttia vuodessa 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alun ja 68 vuoden iän täyttämiskuukauden lopun välisenä aikana. Jos osa-aikatyöstä karttunut vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, lykättyä eläkkeen osaa korotetaan siten kuin työntekijän eläkelain 12 §:n 4 momentissa säädetään sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös silloin, kun myönnetään uutta eläkettä sellaisen osa-aikaeläkkeen jälkeen, jonka eläketapahtuma oli ennen 1 päivää tammikuuta 2005.

30 b §

Jos työnantaja tai työntekijä huomaa 1 momentissa tarkoitettuun lisäeläkevakuutukseen tai lisäeläkkeeseen vaikuttavissa tiedoissa virheen tai puutteen, työnantajan tai työntekijän on esitettävä eläkelaitokselle vaatimus tietojen korjaamisesta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2020. Työnantajan tai työntekijän on tarvittaessa esitettävä vaatimuksensa perusteista sellainen selvitys kuin häneltä kohtuudella voidaan edellyttää. Eläkelaitoksen on määrättävä tietojen korjaamisesta aiheutuva lisäeläkevakuutuksen vakuutusmaksu viimeistään 20 päivänä kesäkuuta 2021. Tarkemmat määräykset lisäeläkevakuutuksen vakuutusmaksun määräämisestä annetaan työntekijän eläkelain 166 §:ssä tarkoitetuissa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön antamissa ja vahvistamissa laskuperusteissa.

Jos työnantaja tai työntekijä ilmoittaa lisäeläkevakuutukseen tai lisäeläkkeeseen vaikuttavissa tiedoissa olevan virheen tai puutteen 1 päivänä tammikuuta 2021 tai sen jälkeen, eläkelaitos korjaa virheen tai puutteen, jos se on aiheutunut eläkelaitoksesta johtuvasta syystä. Työnantajan tai työntekijän on tarvittaessa esitettävä vaatimuksensa perusteista sellainen selvitys kuin häneltä kohtuudella voidaan edellyttää. Eläkelaitos antaa päätöksen asiassa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 1 §:n 4 momentti, 3 ja 5 § ja 8 §:n 4 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

1 §

Voimaantulo

Työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain 92 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 95 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) tai raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vahinkotapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1939 tai sitä ennen syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1940—1948 syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä on oikeus eläkkeen rinnalla tehdystä työstä lykkäyskorotukseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2016 saakka.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle työntekijälle lasketaan työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain 12 ja 16 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Työntekijällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen, jos hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea.

5 §

Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen työntekijän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan työntekijän eläkelain 91 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jäl-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

keiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan työntekijän eläkelain 23 ja 24 §:ää sekä osa-aikaeläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi muutetun eläkkeen kustannustenjakoon mainitun lain 179 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin työntekijän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, työntekijällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä ei ole oikeutta osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

7 a §

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen alennetussa eläkeiässä myönnettävän vanhuuseläkkeen varhentaminen

Jos vanhuuseläke myönnetään osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen jonkin työeläkelain mukaisessa alennetussa eläkeiässä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteesta vielä myöntämättä olevaa, työntekijän eläkelain 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua osuutta vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen mainitun lain 11 §:n mukais- ta alinta vanhuuseläkeikää.

8 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Myönnettäessä työntekijän eläkelain mukainen eläke 1—3 momentissa tarkoitetuissa tilanteis- sa eläkettä vähennetään pysyvästi 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen työntekijälle työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain 11 §:n 2 momentissa säädettyä alinta vanhuuseläkeikää. Myönnettäessä työntekijän eläkelain mukainen eläke 3 momentin vii- meisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa eläkkeeseen ei kuitenkaan tehdä edellä tarkoitettua vähennystä. Tarkemmat säännökset työntekijän eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä an- netaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

yrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 84 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 888/2014,
muutetaan 2 §:n 1 momentin 9 kohta, 9 §:n 3 momentti, 40 §, 62 §:n 2 momentti, 65 §:n 3 momentti, 72 §:n 1 momentti, 73 §, 74 §:n 1 momentti, 84 a §, 85 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 103 ja 135 § ja 152 §:n otsikko,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 875/2015, 9 §:n 3 momentti, 62 §:n 2 momentti ja 85 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta laissa 72/2016, 40 § osaksi laissa 875/2015 sekä 84 a § laeissa 888/2014 ja 72/2016, sekä
lisätään 68 §:n 3 momenttiin siitä lailla 1206/2009 kumotun 3 kohdan tilalle uusi 3 kohta, 107 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 72/2016, uusi 5 momentti ja 152 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 527/2009 ja 355/2010, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

9) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta yrittäjälle on maksettu sairausvakuutuslaissa (1224/2004) tarkoitettua äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (/) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalaissa (1305/2002) tarkoitettua vuorottelukorvausta, työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettua ansioon suhteutettua päivärahaa tai koulutuspäivärahaa, aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitettua aikuiskoulutustukea, työeläkelaeissa tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa (566/2005) tarkoitettua kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetussa laissa (626/1991) tarkoitettua ansionmenetykskorvausta, liikennevakuutuslaissa (279/1959) tarkoitettua päivärahaa, sotilastapaturmalakiin (1211/1990) perustuvaa päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaissa (873/2015) tarkoitettua päivärahaa tai kuntoutusrahaa;

9 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Yrittäjällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen samalta ajalta, jolta hän on saanut työttömyysetuutta tai työkyvyttömyyseläkettä.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

40 §

Työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen maksaminen takautuvalla ajalla

Työkyvyttömyyseläkettä ei makseta ilman pätevää syytä takautuvasti pidemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneiltä kuudelta kuukaudelta.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti, sitä ei makseta ajalta, jolta yrittäjä on saanut työeläkelaeissa, työtapaturma- ja ammattitautilaisissa tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaisissa tarkoitettua kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti ja samalta ajalta on maksettu Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukaista muuta kuin mainitun lain 34 §:n mukaista eläkkeensaajan kuntoutusrahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan yrittäjälle tältä ajalta vain kuntoutusrahan määrän ylittävä osa.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä 38 §:n 2 momentin mukaan ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslaissa tarkoitettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan tältä ajalta päivärahan määrän ylittävä osa.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan työuraeläkkeen maksamiseen takautuvalla ajalla.

62 §

Eläkkeen karttuminen

Eläkkeeseen ei oikeuta työkyvyttömyyden alkamisvuoden kokonaistyötulo eivätkä palkattomien aikojen etuuksien perusteena olevat tulot, jos tuleva aika on työkyvyttömyyseläkettä määrittäessä luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi siten kuin 63 §:ssä säädetään.

65 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Jos yrittäjä sai tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäksi muun työeläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on sama suhteellinen osuus yrittäjän saamien työkyvyttömyyseläkkeiden tulevan ajan ansioista kuin tässä laissa tarkoitettuna kokonaistyötulon osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 70 ja 72 §:ssä tarkoitettuna tarkasteluaikana.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

68 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena ovat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena ovat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

3) 65 prosenttia tartuntatautilain mukaisen tartuntatautipäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta tartuntatautipäiväraha on maksettu yrittäjälle;

72 §

Tulevan ajan eläkkeen määräytyminen alle viiden vuoden ansioiden perusteella

Jos yrittäjällä on eläkkeeseen oikeuttavia työansioita vain työkyvyttömyyden alkamisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot sen kuukauden loppuun, jona yrittäjä on tullut työkyvyttömäksi.

73 §

Tämän lain mukainen osuus tulevan ajan ansioista

Jos yrittäjän eläkkeessä otetaan huomioon tuleva aika useamman eri työeläkelain perusteella, tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on yhtä suuri osa tulevan ajan ansioiden yhteismäärästä kuin tämän lain mukaisten kokonaistyötulojen osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 70 tai 72 §:ssä tarkoitettuna tarkasteluaikana.

74 §

Eläke entisin perustein

Jos työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa saaneelle yrittäjälle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusraha-kauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, työkyvyttömyyseläke määräytyy samoin perustein kuin ensiksi myönnetty kuntoutusraha kuitenkin ilman kuntoutusrahaan liittyvää 33 prosentin korotusta.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

84 a §

Leskeneläkkeen tarkistaminen

Leskeneläke tarkistetaan, kun lesken olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, jonka takia 84 §:n 1 momentissa tarkoitettut edellytykset eivät enää täyty.

Jos leskeneläkettä ensimmäistä kertaa vähennettäessä lesken omana eläkkeenä on otettu huomioon laskennallinen työkyvyttömyyseläke tai jos leskeneläkkeen vähentäminen on tehty 84 §:n mukaan, leskeneläke tarkistetaan, kun leskelle myönnetään työeläkelakien tai niihin rinnastettavien lakien mukainen vanhuuseläke, työuraeläke tai työkyvyttömyyseläke.

Leskeneläke tarkistetaan myös, jos leskeneläkettä vähennettäessä huomioon otettu lesken saama työkyvyttömyyseläke lakkaa ja leskelle myöhemmin myönnetään muu uusi eläke kuin osittainen varhennettu vanhuuseläke, johon ei sovelleta 74 §:n säännöksiä eläkkeen myöntämisestä entisin perustein.

Leskeneläke tarkistetaan 2 tai 3 momentissa tarkoitettuna eläkkeen alkamisesta lukien. Leskeneläkkeen vähentämisessä otetaan huomioon leskelle myönnetty eläke sekä lisäksi mainitun eläkkeen alkamista edeltäneen vuoden loppuun mennessä ansaittu eläke siitä työstä, josta leskelle ei ole myönnetty eläkettä.

85 §

Eläkkeestä vähennettävät etuudet

Tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään yrittäjän saama ensisijainen etuus ja perhe-eläkkeestä ensisijaista etuutta vastaava perhe-eläke tai korvaus. Ensisijaisia etuuksia ovat:

1) työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetykskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 68 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan, sekä ansionmenetykskorvausta, josta on vähennetty mainitun lain 202 §:n 2 momentissa tarkoitettu työeläke;

2) maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetykskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 58 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan;

103 §

Kuntoutusetuuden maksaminen työnantajalle

Jos tämän lain mukaista kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta saava yrittäjä on sellaisessa työkokeilussa tai työhön valmennuksessa, josta hän saa työnantajalta palkkaa, kuntoutusraha tai työkyvyttömyyseläke ja siihen liittyvä kuntoutuskorotus maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Jos tämän lain mukaista kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta saava yrittäjä on sellaisessa työkokeilussa tai työhönvalmennuksessa, josta hän saa työnantajalta palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta ajalta, jolloin yrittäjä on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty olemaan pois tästä ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan tai vastaavan korvauksen määräisenä.

Kuntoutusrahaa, työkyvyttömyyseläkettä tai kuntoutuskorotusta ei makseta työnantajalle siltä osin kuin se on 104 §:n ja työntekijän eläkelain 118 §:n perusteella maksettava sairausvakuutusrahastolle eikä silloin, kun työnantaja on saanut korvauksen maksamastaan palkasta muun lain mukaan.

107 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Jos eläkelaitos on maksanut eläkkeensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeen tai muun etuuden, joka kohdistuu eläkkeensaajan kuolinuukauden jälkeiseen aikaan, on eläkelaitoksella oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

135 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu uuden selvityksen perusteella

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä sen jälkeen, kun eläkelaitoksen tai Eläketurvakeskuksen tekemä päätös on tullut lainvoimaiseksi, asia on tutkittava uudelleen. Eläkelaitos voi tällöin myöntää evätyn eläkkeen tai tarkistaa jo myönnetyn eläkkeen aikaisempaa suuremmaksi. Eläketurvakeskus voi vastaavasti ratkaista sen päätettäväksi säädetyn asian asianosaisen eduksi. Myös työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto voivat menetellä samoin muutoksenhakuasiana käsitellessään. Tällaiseen päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 124—126 §:ssä säädetään.

152 §

Eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuksen oikeus tietojen luovuttamiseen

Edellä 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdan nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja voidaan antaa edelleen rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten. Tiedot tulee hävittää heti, kun niitä ei tarvita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 85 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa sovelletaan jo 1 päivästä tammikuuta 2016.

Laki

yrittäjän eläkelain voimaannosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain voimaannosta annetun lain (1273/2006) 5 §:n 1 momentti, 10 § ja 27 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 §

Yrittäjän eläkelain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua 18 vuoden ikärajaa sovelletaan vuoden 1986 jälkeen syntyneen yrittäjän mainitussa laissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan, joka jatkuu 1 päivänä tammikuuta 2005 tai alkaa sen jälkeen. Mainitussa lainkohdassa tarkoitettua vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajaa sovelletaan yrittäjän mainitussa laissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan, joka jatkuu 1 päivänä tammikuuta 2005 tai alkaa sen jälkeen ja joka jatkuu mainittua ajan-kohtaa edeltävä aika mukaan lukien yhdenjaksoisesti vähintään neljä kuukautta.

10 §

Mitä työntekijän eläkelain 37, 107, 107 a, 107 b ja 108—111 §:ssä säädetään viimeisen eläkelaitoksen järjestelystä, ei sovelleta silloin, kun eläkkeenhakija saa tai hänellä on oikeus saada ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleen hakemuksen perusteella omaan työ- tai virkasuhteeseen tai yrittäjätoimintaan perustuvaa eläkettä taikka maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista eläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta tai maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea ja hän hakee uutta eläkettä tai hänelle aikaisemmin myönnetyn eläkkeen jatkamista. Mainittuja säännöksiä ei sovelleta myöskään silloin, kun ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleen hakemuksen perusteella myönnettyä ja sittemmin keskeytettyä eläkettä ryhdytään maksamaan uudelleen. Jos edunjäittäjä sai kuollessaan sellaista eläkettä, johon ei ole sovellettu edellä mainittuja työntekijän eläkelain säännöksiä, niitä ei sovelleta myöskään hänen jälkeensä myönnettävään perhe-eläkkeeseen.

27 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla yrittäjällä on oikeus saada vanhuuseläke vähentämättömänä 63 vuotta täytettyään. Jos kuitenkin yrittäjä jatkaa osa-aikatyössä 65 vuotta täytettyään, osa-aikaeläke muuttuu samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta. Tällöin työansioista karttuu eläkettä 1,5 prosenttia vuodessa 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alun ja 68 vuoden iän täyttämiskuukauden lopun välisenä aikana. Jos osa-aikatyöstä karttunut vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin 68 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, lykättyä eläkkeen osaa korotetaan siten kuin yrittäjän eläkelain 9 §:n 3 momentissa säädetään sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

2016. Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös silloin, kun myönnetään uutta eläkettä sellaisen osa-aikaeläkkeen jälkeen, jonka eläketapahtuma oli ennen 1 päivää tammikuuta 2005.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (74/2016) 1, 3, 5 ja 8 § sekä
lisätään lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

1 §

Voimaantulo

Yrittäjän eläkelain muuttamisesta annettu laki (72/2016) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Sitä sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen sekä yrittäjän eläkelaisissa (1272/2006) tarkoitettuun yrittäjätoimintaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 85 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 88 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) tai raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vahinkotapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1939 tai sitä ennen syntyneen yrittäjän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1940—1948 syntyneen yrittäjän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä yrittäjällä on oikeus eläkkeen rinnalla tehdystä työstä lykkäyskorotukseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2016.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Vuonna 1949—1953 syntyneelle yrittäjälle lasketaan yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 9 ja 13 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Yrittäjällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen, jos hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea.

5 §

Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen yrittäjän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan yrittäjän eläkelain 84 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan yrittäjän eläkelain 20 ja 21 §:ää sekä osa-aikaeläkkeen suuruisiksi vanhuuseläkkeeksi muutetun eläkkeen kustannustenjakoon mainitun lain 139 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin yrittäjän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, yrittäjällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä yrittäjällä ei ole oikeutta osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

7 a §

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen alennetussa eläkeiässä myönnettävän vanhuuseläkkeen varhentaminen

Jos vanhuuseläke myönnetään osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen jonkin työeläkelain mukaisessa alennetussa eläkeiässä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteesta vielä myöntämättä olevaa, yrittäjän eläkelain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua osuutta vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen mainitun lain 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää.

8 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen yrittäjän eläkelain 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikänsä alemmassa eläkeiässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös yrittäjän eläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin yrittäjän eläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen yrittäjän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Myönnettäessä yrittäjän eläkelain mukainen eläke työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa eläkkeeseen ei kuitenkaan tehdä edellä tarkoitet-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

tua vähennystä. Tarkemmat säännökset yrittäjän eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 32 §:n 3 momentti, 53 §, 68 §:n 2 momentti, 71 §:n 3 momentti ja 138 §:n 5 momentin 7 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 32 §:n 3 momentti ja 68 §:n 2 momentti laissa 75/2016 ja 53 § osaksi laissa 876/2015, sekä
lisätään 101 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 75/2016, uusi 5 momentti seuraavasti:

32 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Maatalousyrittäjällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen samalta ajalta, jolta hän on saanut työttömyysetuutta tai työkyvyttömyyseläkettä.

53 §

Työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen maksaminen takautuvalta ajalta

Työkyvyttömyyseläkettä ei makseta ilman pätevää syytä takautuvasti pidemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneiltä kuudelta kuukaudelta.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti, sitä ei makseta ajalta, jolta maatalousyrittäjä on saanut työeläkelaeissa, työtapaturma- ja ammattitautilaissa tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitettua kuntoutusrahaa taikka ansionmenetyskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) perusteella.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti ja samalta ajalta on maksettu Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista muuta kuin mainitun lain 34 §:n mukaista eläkkeensaajan kuntoutusrahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan maatalousyrittäjälle tältä ajalta vain kuntoutusrahan määrän ylittävä osa.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä 52 §:n 2 momentin mukaan, ja samalta ajalta on maksettu sairausva-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

kuutuslaissa tarkoitettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan tältä ajalta päivärahan määrän ylittävä osa.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan työraueläkkeen maksamiseen takautuvalta ajalta.

68 §

Eläkkeen karttuminen

Eläkkeeseen ei oikeuta työkyvyttömyyden alkamisvuoden kokonaistyötulo eivätkä palkattomien aikojen etuuksien perusteena olevat tulot, jos tuleva aika on työkyvyttömyyseläkettä määrittäessä luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi siten kuin 70 §:ssä säädetään.

71 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Jos maatalousyrittäjä sai tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäksi muun työeläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on sama suhteellinen osuus maatalousyrittäjän saamien työkyvyttömyyseläkkeiden tulevan ajan ansioista kuin tässä laissa tarkoitetun kokonaistyötulon osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä työntekijän eläkelain 76 ja 78 §:ssä tarkoitettuna tarkasteluaikana.

101 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Jos eläkelaitos on maksanut eläkkeensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeen tai muun etuuden, joka kohdistuu eläkkeensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, on eläkelaitoksella oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

138 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

7) työntekijän eläkelain 206 §:ssä säädetään oikeudesta tietojen luovuttamiseen;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain voimaanpanosta annetun lain (1281/2006) 5 §:n 1 momentti, 9 § ja 26 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 §

Maatalousyrittäjän eläkelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua 18 vuoden ikärajaa sovelletaan vuoden 1986 jälkeen syntyneen maatalousyrittäjän mainitussa laissa tarkoitettuun maatalousyrittäjätoimintaan, joka jatkuu 1 päivänä tammikuuta 2005 tai alkaa sen jälkeen. Mainitussa lainkohdassa tarkoitettua vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajaa sovelletaan maatalousyrittäjän mainitussa laissa tarkoitettuun maatalousyrittäjätoimintaan, joka jatkuu 1 päivänä tammikuuta 2005 tai alkaa sen jälkeen ja joka jatkuu mainittua ajankohtaa edeltävä aika mukaan lukien yhdenjaksoisesti vähintään neljä kuukautta.

9 §

Mitä työntekijän eläkelain 37, 107, 107 a, 107 b ja 108—111 §:ssä säädetään viimeisen eläkelaitoksen järjestelystä, ei sovelleta silloin, kun eläkkeenhakija saa tai hänellä on oikeus saada ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleen hakemuksen perusteella omaan työ- tai virkasuhteeseen taikka maatalousyrittäjätoimintaan tai yrittäjätoimintaan perustuvaa eläkettä taikka maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista eläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta tai maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea ja hän hakee uutta eläkettä tai hänelle aikaisemmin myönnetyn eläkkeen jatkamista. Mainittuja säännöksiä ei sovelleta myöskään silloin, kun ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vireille tulleen hakemuksen perusteella myönnettyä ja sittemmin keskeytettyä eläkettä ryhdytään maksamaan uudelleen. Jos edunjättäjä sai kuollessaan sellaista eläkettä, johon ei ole sovellettu mainittuja työntekijän eläkelain säännöksiä, niitä ei sovelleta myöskään hänen jälkeensä myönnettävään perhe-eläkkeeseen.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

26 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla maatalousyrittäjällä on oikeus saada vanhuuseläke vähentämättömänä 63 vuotta täytettyään. Jos kuitenkin maatalousyrittäjä jatkaa osa-aikatyössä 65 vuotta täytettyään, osa-aikaeläke muuttuu samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta. Tällöin työansioista karttuu eläkettä 1,5 prosenttia vuodessa 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alun ja 68 vuoden iän täyttämiskuukauden lopun välisenä aikana. Jos osa-aikatyöstä karttunut vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin 68 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, lykättyä eläkkeen osaa korotetaan siten kuin maatalousyrittäjän eläkelain 32 §:n 4 momentissa säädetään sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös silloin, kun myönnetään uutta eläkettä sellaisen osa-aikaeläkkeen jälkeen, jonka eläketapahtuma on ollut ennen 1 päivää tammikuuta 2005.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (77/2016) 3, 5 ja 8 § sekä
lisätään lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1939 tai sitä ennen syntyneen maatalousyrittäjän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä karttuneesta eläkkeestä.

Vuonna 1940—1948 syntyneen maatalousyrittäjän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä maatalousyrittäjällä on oikeus eläkkeen rinnalla tehdystä työstä lykkäyskorotukseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2016.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Vuonna 1949—1953 syntyneelle maatalousyrittäjälle lasketaan maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetun lain 32 ja 36 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Maatalousyrittäjällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen, jos hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea.

5 §

Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen maatalousyrittäjän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan työntekijän eläkelain (395/2006) 91 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan työntekijän eläkelain 23 ja 24 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, maatalousyrittäjällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä maatalousyrittäjällä ei ole oikeutta osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

7 a §

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen alennetussa eläkeiässä myönnettävän vanhuuseläkkeen varhentaminen

Jos vanhuuseläke myönnetään osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen jonkin muun työeläkelain kuin maatalousyrittäjän eläkelain mukaisessa alennetussa eläkeiässä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteesta vielä myöntämättä olevaa, maatalousyrittäjän eläkelain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua osuutta vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen mainitun lain 31 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää.

8 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulon (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaantulon (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen maatalousyrittäjän eläkelain 31 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikänsä alemmassa eläkeiässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös maatalousyrittäjän eläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin maatalousyrittäjän eläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen maatalousyrittäjän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Myönnettäessä maatalousyrittäjän eläkelain mukainen eläke työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa eläkkeeseen ei kuitenkaan tehdä edellä tarkoitettua vähennystä. Tarkemmat säännökset maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 96 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 885/2014,

muutetaan 2 §:n 1 momentin 6 kohta, 11 §:n 3 momentti, 43 §, 72 §:n 2 momentti, 75 §:n 3 momentti, 84 §:n 1 momentti, 85 §, 86 §:n 1 momentti, 96 a §, 97 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 114—116, 120 ja 136 §, 156 §:n 1 momentti, 158 §, 159 §:n 3 momentti, 165 § ja 215 §:n 4 momentin 6 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentin 6 kohta, 11 §:n 3 momentti, 72 §:n 2 momentti, 97 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta ja 159 §:n 3 momentti laissa 78/2016, 43 § osaksi laissa 877/2015, 96 a § laeissa 885/2014 ja 78/2016, 114 § osaksi laissa 78/2016, 120 § osaksi laeissa 1103/2008, 356/2010 ja 78/2016, 156 §:n 1 momentti laissa 629/2009 ja 158 § laissa 1429/2011, sekä

lisätään 80 §:n 3 momenttiin siitä lailla 1205/2009 kumotun 4 kohdan tilalle uusi 4 kohta ja 123 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 78/2016, uusi 5 momentti seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa, sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (/) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa tai koulutuspäivärahaa, aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelaeissa tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetussa laissa (566/2005) tarkoitettua kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta, työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työta-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

paturma- ja ammattitautilain (873/2015) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (279/1959) mukaista päivärahaa;

11 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Työntekijällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen samalta ajalta, jolta hän on saanut työttömyysetuutta tai työkyvyttömyyseläkettä.

43 §

Työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen maksaminen takautuvalta ajalta

Työkyvyttömyyseläkettä ei makseta ilman pätevää syytä takautuvasti pidemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneiltä kuudelta kuukaudelta.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti, sitä ei makseta ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti ja samalta ajalta on maksettu Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukaista muuta kuin mainitun lain 34 §:n mukaista eläkkeensaajan kuntoutusrahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan työntekijälle tältä ajalta vain kuntoutusrahan määrän ylittävä osa.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä 41 §:n 2 momentin perusteella ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan tältä ajalta päivärahan määrän ylittävä osa.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan työuraeläkkeen maksamiseen takautuvalta ajalta.

72 §

Eläkkeen karttuminen

Eläkkeeseen eivät oikeuta työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot, jos tuleva aika on työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi siten kuin 73 §:ssä säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

75 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkejältä

Jos työntekijä sai tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäksi muun työeläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on sama suhteellinen osuus työntekijän saamien työkyvyttömyyseläkkeiden tulevan ajan ansioista kuin tämän lain mukaisten työansioiden osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 82 ja 84 §:n mukaisena tarkasteluaikana.

80 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena ovat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena ovat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

4) 65 prosenttia tartuntatautilain mukaisen tartuntatautipäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta tartuntatautipäiväraha on maksettu työntekijälle;

84 §

Tulevan ajan eläkkeen määräytyminen alle viiden vuoden ansioiden perusteella

Jos työntekijällä on eläkkeeseen oikeuttavia työansioita vain työkyvyttömyyden alkamisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot sen kuukauden loppuun, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi.

85 §

Tämän lain mukainen osuus tulevan ajan ansioista

Jos työntekijän eläkkeessä otetaan huomioon tuleva aika useamman eri työeläkelain perusteella, tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on yhtä suuri osa tulevan ajan ansioiden yhteismäärästä kuin tämän lain mukaisten työansioiden osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 82 tai 84 §:n mukaisena tarkasteluaikana.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

86 §

Eläke entisin perustein

Jos työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa saaneelle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusraha-kauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, työkyvyttömyyseläke määräytyy samoin perustein kuin ensiksi myönnetty kuntoutusraha kuitenkin ilman kuntoutusrahaan liittyvää 33 prosentin korotusta.

96 a §

Leskeneläkkeen tarkistaminen

Leskeneläke tarkistetaan, kun lesken olosuhteissa tapahtuu sellainen muutos, jonka takia 96 §:n 1 momentissa tarkoitettut edellytykset eivät enää täyty.

Jos leskeneläkettä ensimmäistä kertaa vähennettäessä lesken omana eläkkeenä on otettu huomioon laskennallinen työkyvyttömyyseläke tai jos leskeneläkkeen vähentäminen on tehty 96 §:n mukaan, leskeneläke tarkistetaan, kun leskelle myönnetään työeläkelakien tai niihin rinnastettavien lakien mukainen vanhuuseläke, työuraeläke tai työkyvyttömyyseläke.

Leskeneläke tarkistetaan myös, jos leskeneläkettä vähennettäessä huomioon otettu lesken saama työkyvyttömyyseläke lakkaa ja leskelle myöhemmin myönnetään muu uusi eläke kuin osittainen varhennettu vanhuuseläke, johon ei sovelleta 86 §:n säännöksiä eläkkeen myöntämisestä entisin perustein.

Leskeneläke tarkistetaan 2 tai 3 momentissa tarkoitettujen eläkkeiden alkamisesta lukien. Leskeneläkkeen vähentämisessä otetaan huomioon leskelle myönnetty eläke sekä lisäksi mainitun eläkkeen alkamista edeltäneen vuoden loppuun mennessä ansaittu eläke siitä työstä, josta leskelle ei ole myönnetty eläkettä.

97 §

Eläkkeestä vähennettävät etuudet

Tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään työntekijän saama ensisijainen etuus ja perhe-eläkkeestä ensisijaista etuutta vastaava perhe-eläke tai korvaus. Ensisijaisia etuuksia ovat:

1) työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetyskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 68 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan, sekä ansionmenetyskorvausta, josta on vähennetty mainitun lain 202 §:n 2 momentissa tarkoitettu työeläke;

2) maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetyskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 58 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan;

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

114 §

Eläkkeen ja kuntoutusetuuden maksaminen työnantajalle

Jos eläkekassa on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen tai työraueläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos työntekijälle on myönnetty työkyvyttömyyseläkkeen sijasta vanhuuseläke 52 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla takautuvasti alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan työkyvyttömyysajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos eläkekassa on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen, työraueläkkeen tai 2 momentissa tarkoitetussa tilanteessa vanhuuseläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkan sijasta irtisanomisajan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos työnantaja maksaa työntekijälle palkkaa samalta ajalta, jolta työntekijä saa kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta, kuntoutusraha tai työkyvyttömyyseläke siihen liittyvine kuntoutuskorotuksineen maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos eläkekassa on myöntänyt työntekijälle takautuvasti eläkkeen samalle ajalle, jolta työnantaja on maksanut työntekijälle palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta ajalta, jolloin työntekijä on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan tai vastaavan korvauksen määräisenä.

Kuntoutusrahaa tai eläkettä ja kuntoutuskorotusta ei makseta työnantajalle siltä osin kuin se on 115 §:n perusteella maksettava sairausvakuutusrahastolle eikä silloin, kun työnantaja on saanut korvauksen maksamastaan palkasta muun lain mukaan.

Mitä 2 momentissa säädetään takautuvan vanhuuseläkkeen maksamisesta työnantajalle samalta ajalta maksetun sairausajan palkan korvaamiseksi, sovelletaan myös, jos työntekijälle myönnetään työraueläkkeen sijasta vanhuuseläke 53 i §:ssä tarkoitetulla tavalla.

115 §

Eläkkeen ja kuntoutusetuuden maksaminen sairausvakuutusrahastolle

Jos työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään vanhuuseläke, vanhuuseläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai tartuntatautipäivärahaa.

Jos täysi työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti 41 §:n 1 momentissa tarkoitetun ensisijaisuusajan jälkeen ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa.

Jos kuntoutusraha tai -korotus myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa, kuntoutusraha ja kuntoutuskorotus maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin ne vastaavat määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai tartuntatautipäivärahaa.

Jos työuraeläke myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työuraeläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa.

116 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle, sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle tai kunnalle

Jos työntekijä on saanut toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, eläkekassan on maksettava samalta ajalta takautuvasti myönnettävä eläke siltä osin kuin se vastaa määrältään maksettua toimeentulotuen ennakkkoa Kansaneläkelaitokselle tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tämän vaatimuksesta.

Jos kunta tai kuntayhtymä on järjestänyt eläkkeeseen oikeutetulle laitoshoidon tai -huoltoa tai perhehoitoa, eläkekassan on kunnan tai kuntayhtymän vaatimuksesta maksettava eläke laitoshoidon, -huollon tai perhehoidon ajalta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

120 §

Eläkkeen maksamisjärjestys

Jos eläke on maksettava muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen tämän tai muun lain perusteella, ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella tai toimielimellä taikka muulla taholla on oikeus siihen, eläke maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

- 1) sairausvakuutusrahastolle 115 §:n mukaan;
- 2) eläkelaitokselle yrittäjän eläkelain 120 §:n 1 momentin mukaan tai Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maatalousyrittäjän eläkelain 28 §:n mukaan maksamattomina vakuutusmaksuina;
- 3) eläkelaitokselle aiheuttomasti maksetun eläkkeen takaisinperintänä 123 §:n mukaan;
- 4) työnantajalle 114 §:n mukaan;
- 5) työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle 117 §:n 4 momentin mukaan;
- 6) Kansaneläkelaitokselle 117 §:n 1 tai 2 momentin mukaan;
- 7) Kansaneläkelaitokselle 116 §:n 1 momentin mukaan;
- 8) sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle 116 §:n 1 momentin mukaan;
- 9) kunnalle tai kuntayhtymälle 116 §:n 2 momentin mukaan;
- 10) Kansaneläkelaitokselle 117 §:n 5 momentin mukaan;

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

- 11) EU- tai ETA-maan laitokselle eläkkeen aiheeton maksu EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksen 72 artiklan 2 kohdan mukaan;
- 12) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n mukaan;
- 13) EU- tai ETA-maan laitokselle muun etuuden kuin eläkkeen aiheeton maksu EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksen 72 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan;
- 14) sosiaaliturvasopimusten mukaisille sosiaaliturvasopimusmaiden laitoksille eläkkeen ja muun etuuden aiheeton maksu sosiaaliturvasopimusten määräysten mukaan;
- 15) sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle 119 §:n mukaan.

123 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Jos eläkekassa on maksanut eläkkeensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeen tai muun etuuden, joka kohdistuu eläkkeensaajan kuolinuukauden jälkeiseen aikaan, on eläkekassalla oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

136 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu uuden selvityksen perusteella

Jos asiassa ilmenee uutta selvitystä sen jälkeen, kun eläkekassan tai Eläketurvakeskuksen tekemä päätös on tullut lainvoimaiseksi, asia on tutkittava uudelleen. Eläkekassa voi tällöin myöntää evätyn eläkkeen tai tarkistaa jo myönnetyn eläkkeen aikaisempaa suuremmaksi. Eläketurvakeskus voi vastaavasti ratkaista sen päätettäväksi säädetyn asian asianosaisen eduksi. Myös työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto voivat menetellä samoin muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Tällaiseen päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 125—127 §:ssä säädetään.

156 §

Eläkekassan vastuu työkyvyttömyyseläkkeestä

Eläkekassa on vastuussa sellaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä aiheutuvista kustannuksista, jossa vakuutetun tämän lain ja työntekijän eläkelain mukaisten työansioden yhteismäärä 82 §:n mukaisen tarkasteluajan kahden viimeisen kalenterivuoden aikana on vähintään 12 566,70 euroa. Eläkekassa vastaa kustannuksista samassa suhteessa kuin mikä on eläkekassassa vakuutettujen tämän lain alaisten työansioden osuus vastaavien 3 §:ssä mainittujen eläkelakien mukaisten työansioden, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan ansion sekä 80 §:ssä tarkoitettujen 82 §:n 2 ja 3 momentin mukaisten työ- tai ansiotulojen ja 82 §:n 4—6 momentissa tarkoitettujen työ- tai ansiotulojen yhteismäärästä mainittuina kalenterivuosina.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

158 §

Eläkekassan vastuu palkattomilta ajoilta karttuneesta eläkkeen osasta

Edellä 80 §:ssä tarkoitetuilta palkattomilta ajoilta karttuneesta eläkkeen osasta vastaavat 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläketurvaa hoitavat eläkelaitokset yhteisesti eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioden mukaisessa suhteessa. Julkisten alojen eläkelain mukaan vakuutettujen työansioden mukaisesta osuudesta vastaavat työansioden mukaisessa suhteessa:

1) Keva sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään Kevasta annetun lain (66/2016) 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa;

2) valtio sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain (67/2016) 1 §:ssä;

3) kirkon eläkerahasto sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään evankelis-luterilaisen kirkon eläketurvan rahoituksesta annetun lain (68/2016) 1 §:ssä;

4) Kansaneläkelaitos sen mukaisesti kuin sen rahoitusvastuusta säädetään Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 13 §:ssä.

Eläketurvakeskuksen hakemat perusteet eläkekassan mahdolliselle ennakkomaksulle ja lopulliselle maksulle sekä näiden maksujen suoritusajat sisältyvät työntekijän eläkelain 183 §:n 2 momentissa mainittuihin kustannustenjakoperusteisiin.

159 §

Eläkekassan vastuu yhteisesti kustannettavista etuuksista

Eläkekassan osuus 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdan mukaisista vanhuuseläkekuluista, lukuun ottamatta työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä kertasuorituksina maksettujen vanhuuseläkkeiden kuluja, määräytyy yhteisesti kustannettaviin kuluihin tarkoitettujen varojen mukaisessa suhteessa. Eläkekassan osuus 1 momentin 1 kohdan mukaisista työkyvyttömyyseläkekuluista, 1 momentin 2 kohdan mukaisista muista kuin vanhuuseläkekuluista, edellä mainituista 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisista työkyvyttömyyseläkkeen yhteydessä kertasuorituksina maksettujen vanhuuseläkkeiden kuluista sekä 1 momentin 3, 5 ja 9 kohdan mukaisista kuluista määräytyy eläkekassassa vakuutettujen työansioden mukaisessa suhteessa. Eläkekassan osuus 1 momentin 6 ja 7 kohdan mukaisista kuluista määräytyy siten kuin 4 momentin nojalla annetuissa laskuperusteissa tarkemmin määritellään. Eläkekassan osuus 1 momentin 8 kohdan mukaisista kuluista määräytyy kuten eläkekassan osuus vastaavista 1 momentin mukaisista yhteisesti kustannettavista kuluista.

165 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus työeläkevakuutusmaksupetoksesta ja törkeästä työeläkevakuutusmaksupetoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 29 luvun 4 a ja 4 b §:ssä.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

215 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä säädetään työntekijän eläkelain:

6) 206 §:ssä oikeudesta tietojen luovuttamiseen;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 97 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa sovelletaan jo 1 päivästä tammikuuta 2016.

Laki

merimieseläkelain voimaannpanosta annetun lain 2 ja 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan merimieseläkelain voimaannpanosta annetun lain (1291/2006) 21 §:n 2 momentti ja *lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 297/2015, uusi 6—8 momentti seuraavasti:

2 §

Jos eläkekassa on uuden lain 108 §:n mukaan toimivaltainen käsittelemään työuraeläkettä koskevan hakemuksen, työuraeläkkeen määrä määräytyy 1, 2 ja 5 momentin mukaan. Muussa tapauksessa työuraeläkkeen määrä määräytyy 3—5 momentin mukaan. Jos kuitenkin työuraeläke myönnetään osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen, työuraeläkkeen määrä määräytyy siten kuin 7 ja 8 momentissa säädetään.

Jos työntekijä jää osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle uuden lain alaisesta työsuhteesta eläkekassan ollessa uuden lain 108 §:n perusteella toimivaltainen käsittelemään eläkehakemuksen, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteena oleva eläkkeen määrä määräytyy 1, 2 ja 5 momentin mukaan. Tällöin myös osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen myönnettävän vanhuuseläkkeen, työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen määrä määräytyy soveltaen samoja 1 ja 2 momentin kohtia, joita on aikaisemmin sovellettu laskettaessa osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteena olevaa eläkkeen määrää.

Jos työntekijä jää osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle muussa kuin 7 momentissa tarkoitettussa tilanteessa, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteena oleva eläkkeen määrä määräytyy 3—5 momentin mukaan. Tällöin myös osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen myönnettävän vanhuuseläkkeen, työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen määrä mää-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

räytyy soveltaen samoja 3 ja 4 momentin kohtia, joita on aikaisemmin sovellettu laskettaessa osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteena olevaa eläkkeen määrää.

21 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla työntekijällä on oikeus saada vanhuuseläke vähentämättömänä 63 vuotta täytettyään. Jos kuitenkin työntekijä jatkaa osa-aikatyössä 65 vuotta täytettyään, osa-aikaeläke muuttuu samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta. Sen estämättä, mitä uuden lain 72 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään, eläkettä karttuu työansioista 2 prosenttia vuodessa sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jona työntekijä täyttää 63 vuotta, sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 65 vuotta, ja 1,6 prosenttia vuodessa 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alun ja 68 vuoden iän täyttämiskuukauden lopun välisenä aikana. Jos osa-aikatyöstä karttunut vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin 68 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, lykättyä eläkkeen osaa korotetaan siten kuin uuden lain 11 §:n 4 momentissa, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016, säädetään. Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös silloin, kun myönnetään uutta eläkettä sellaisen osa-aikaeläkkeen jälkeen, jonka eläketahtuma oli ennen 1 päivää tammikuuta 2005.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (80/2016) 1 ja 3 §, 4 §:n 3 momentti ja 5 ja 9 § sekä
lisätään lakiin uusi 7 a § seuraavasti:

1 §

Voimaantulo

Merimieseläkelain muuttamisesta annettu laki (78/2016) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Sitä sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen sekä merimieseläkelain (1290/2006) soveltamisalaan kuuluvassa työsuhteessa tehtyyn työhön 1 päivästä tammikuuta 2017.

Merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 97 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 100 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) ja raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vahinkotapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

3 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1939 tai sitä ennen syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1940—1948 syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä on oikeus eläkkeen rinnalla tehdystä työstä lykkäyskorotukseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2016.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle työntekijälle lasketaan merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 11 ja 16 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Työntekijällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen, jos hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea.

4 §

Siirtymäajan korotettu karttuma

Vuoden 2025 loppuun saakka 53 vuotta täyttäneen työntekijän eläkevakuutusmaksu määräytyy työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 4 §:n 3 momentissa säädetysti.

5 §

Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen työntekijän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan merimieseläkelain 96 §:ää, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan merimieseläkelain 23 ja 24 §:ää sekä osa-aikaeläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi muutetun eläkkeen kustannustenjakoon mainitun lain 159 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin merimieseläkelain muuttamisesta annetussa laissa ja tämän lain 4 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, työntekijällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä ei ole oikeutta osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

7 a §

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen alennetussa eläkeiässä myönnettävän vanhuuseläkkeen varhentaminen

Jos vanhuuseläke myönnetään osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen jonkin muun työeläkelain kuin merimieseläkelain mukaisessa alennetussa eläkeiässä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteesta vielä myöntämättä olevaa, merimieseläkelain 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua osuutta vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen mainitun lain 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää.

9 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen merimieseläkelain 8 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikänsä alemmassa eläkeiässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös merimieseläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin merimieseläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen työntekijän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Myönnettäessä merimieseläkelain mukainen eläke työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa eläkkeeseen ei kuitenkaan tehdä edellä tarkoitettua vähennystä. Tarkemmat säännökset merimieseläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Jos 3 päivänä syyskuuta 2015 voimassa olevan työsuhteen ehtojen mukaan työntekijän lisäeläketurva perustuu siihen, että hän saa merimieseläkelain mukaisen eläkkeen merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain (78/2016) 8 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyä alinta vanhuuseläkeikänsä alemmassa iässä, ja alemman iän täyttäessään työntekijä kuuluu tähän työsuhteeseen liittyvän merimieseläkelain 3 §:n 2 momentissa, sellaisena kuin se oli voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016, mainittujen lakien mukaista vähimmäisturvaa paremman eläketurvan korvanneen vapaamuotoisen ryhmäeläkevakuutuksen piiriin, on työntekijällä oikeus siirtyä tästä työsuhteesta merimieseläkelain mukaiselle eläkkeelle lisäeläkejärjestelyn mukaisessa eläkeiässä.

Jos 2 momentissa tarkoitetun lisäeläkejärjestelyn ehtojen mukaan lisäeläkejärjestelyn alemmasta eläkeiästä 63 vuoden ikään työntekijän eläketurva on järjestetty kokonaan lisäeläkejärjestelyn mukaisena eläkkeenä ja 63 vuoden iässä lisäeläkkeestä vähennetään merimieseläkelain mukainen eläke, mainitun lisäeläkejärjestelyn piiriin kuuluvalla työntekijällä on oikeus saada merimieseläkelain mukainen eläke 63 vuoden iässä. Oikeus koskee myös mainituista lisäeläkejärjestelyistä tämän lain voimaan tullessa eläkkeellä jo olevia henkilöitä ja henkilöitä, jotka ovat täytäneet 2 momentissa tarkoitetun lisäeläkejärjestelyn eläkeiän ennen tämän lain voimaantuloa.

Myönnettäessä merimieseläkelain mukainen eläke 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa, eläkettä vähennetään pysyvästi 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen työntekijälle merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain 8 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyä alinta vanhuuseläkeikää. Myönnettäessä merimieseläkelain mukainen eläke 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa, eläkkeeseen ei kuitenkaan tehdä edellä tarkoitettua vä-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

hennystä. Tarkemmat säännökset merimieseläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 92 §:n 3 momentti ja 171 §:n 2 momentti, *muutetaan* 3 §:n 1 momentin 8 kohta, 12 §:n 3 momentti, 40 ja 50 §, 75 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto sekä 2 ja 4 momentti, 81 §:n 2 momentti, 84 §:n 3 momentti, 87 §:n 3 momentin 7 kohta, 90 §:n 1 momentti, 91 §, 92 §:n 1 momentti, 96 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 128, 129, 131 ja 134 §, 151 §:n 1 momentin 1 kohta, 158 §, 170 §:n 2 momentti ja 173 § sekä

lisätään 3 §:ään uusi 2 momentti, 87 §:n 3 momenttiin uusi 8 kohta, 137 §:ään uusi 5 momentti ja 157 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

3 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

8) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (/) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta, työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (279/1959) mukaista päivärahaa;

Tässä laissa *eläketapahtumalla* tarkoitetaan:

- 1) vanhuuseläkkeen alkamista edeltävän kalenterikuukauden viimeistä päivää;
- 2) osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alkamista edeltävän kalenterikuukauden viimeistä päivää;
- 3) työkyvyttömyyden alkamista 33 §:ssä tarkoitettulla tavalla;

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

- 4) työuraeläkkeen saamisen edellytysten täyttymistä 51 §:n mukaisesti; tai
- 5) edunjättäjän kuolemaa.

12 §

Vanhuuseläkkeen määrä

Työntekijällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen samalta ajalta, jolta hän on saanut työttömyysetuutta tai työkyvyttömyyseläkettä.

40 §

Työkyvyttömyyseläkkeen ja työuraeläkkeen takautuva maksaminen

Työkyvyttömyyseläkettä ei ilman pätevää syytä makseta takautuvasti pidemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneiltä kuudelta kuukaudelta.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti, sitä ei makseta ajalta, jolta työntekijä on saanut työeläkelakien, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain perusteella.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti ja samalta ajalta on maksettu Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain mukaista muuta kuin mainitun lain 34 §:n mukaista eläkkeensaajan kuntoutusrahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan työntekijälle tältä ajalta vain kuntoutusrahan määrän ylittävä osa.

Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti osatyökyvyttömyyseläkkeenä tai täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä 38 §:n 2 momentin perusteella ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläkettä maksetaan tältä ajalta päivärahan määrän ylittävä osa.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, sovelletaan työuraeläkkeen maksamiseen takautuvalta ajalta.

50 §

Ohjaus kuntoutukseen

Jos työkyvyttömyyseläkettä tai työeläkekuntoutusta koskeva hakemus hylätään, Kevan on huolehdittava siitä, että työntekijälle annetaan tietoa muista kuntoutusmahdollisuuksista ja että hänet ohjataan kuntoutustarvettaan vastaavaan muuhun kuntoutukseen tai muihin palveluihin yhteistyössä niitä järjestävien tahojen kanssa.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

75 §

Leskeneläkkeen tarkistaminen

Jos leskeneläkettä ensimmäisen kerran vähennettäessä lesken omana eläkkeenä on otettu huomioon laskennallinen työkyvyttömyyseläke tai jos leskeneläkkeen vähentäminen on tehty 74 §:n perusteella, leskeneläke tarkistetaan, kun leskelle myönnetään työeläkelakien tai niihin rinnastettavien lakien mukainen vanhuuseläke, työuraeläke tai työkyvyttömyyseläke.

Leskeneläke tarkistetaan 2 ja 3 momentissa tarkoitetun eläkkeen alkamisesta lukien. Leskeneläkkeen vähentämisessä otetaan huomioon leskelle myönnetty eläke sekä lisäksi mainitun eläkkeen alkamista edeltävän vuoden loppuun mennessä ansaittu eläke siitä työstä, josta leskelle ei ole myönnetty eläkettä.

81 §

Eläkkeen karttuminen

Eläkkeeseen eivät oikeuta työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot, jos tuleva aika on työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä luettu eläkkeeseen oikeuttavaksi siten kuin 88 §:ssä säädetään.

84 §

Eläkkeen karttuminen päättyneeltä työkyvyttömyyseläkeajalta

Jos työntekijä sai tämän lain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen lisäksi muun työeläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, päättyneen työkyvyttömyyseläkkeen tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on sama suhteellinen osuus työntekijän saamien työkyvyttömyyseläkkeiden tulevan ajan ansioista kuin tämän lain mukaisten työansioden osuus on työeläkelakien mukaisten työansioden yhteismäärästä 88 ja 90 §:n mukaisena tarkasteluaikana.

87 §

Eläkkeeseen oikeuttavat palkattomat ajat

Palkattoman ajan etuuksien perusteena ovat tulot katsotaan sen kalenterivuoden ansioiksi, johon etuusaika kohdentuu. Etuuksien perusteena ovat tulot oikeuttavat eläkkeeseen seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

7) 65 prosenttia tapaturma-, liikenne- tai sotilastapaturmavakuutusta koskevien säännösten mukaisen ansionmenetyskorvauksen perusteena olevasta työansioista siltä ajalta, jolta päiväraha on maksettu työntekijälle; ei kuitenkaan siltä osin kuin eläkettä karttuu samasta syystä 6 kohdan mukaisesti;

8) 65 prosenttia tartuntatautilain mukaisen tartuntatautipäivärahan perusteena olevasta palkasta siltä ajalta, jolta tartuntatautipäiväraha on maksettu työntekijälle.

90 §

Tulevan ajan eläkkeen määräytyminen alle viiden vuoden ansioiden perusteella

Jos työntekijällä on eläkkeeseen oikeuttavia työansioita vain työkyvyttömyyden alkamisvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, tulevan ajan ansiota määrättäessä otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisvuoden ansiot sen kuukauden loppuun asti, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi.

91 §

Tulevan ajan ansion jakautuminen

Jos työntekijän eläkkeessä otetaan huomioon tuleva aika useamman eri työeläkelain perusteella, tämän lain mukainen tulevan ajan ansio on yhtä suuri osa tulevan ajan ansioiden yhteismäärästä kuin tämän lain mukaisten työansioiden osuus on työeläkelakien mukaisten työansioiden yhteismäärästä 88 tai 90 §:n mukaisena tarkasteluajana.

92 §

Eläke entisin perustein

Jos työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa saaneelle työntekijälle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, työkyvyttömyyseläke määräytyy samoin perustein kuin ensiksi myönnetty kuntoutusraha kuitenkin ilman kuntoutusrahaan liittyvää 33 prosentin korotusta.

96 §

Eläkkeestä vähennettävät etuudet

Tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään työntekijän saama ensisijainen etuus ja perhe-eläkkeestä ensisijaista etuutta vastaava perhe-eläke tai korvaus. Ensisijaisia etuuksia ovat:

1) työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansiomenetyskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 68 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan, sekä ansionmenetykskorvausta, josta on vähennetty mainitun lain 202 §:n 2 momentissa tarkoitettu työeläke;

2) maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilakiin perustuva ansionmenetykskorvaus lukuun ottamatta mainitun lain 58 §:n mukaista tapaturmaeläkettä ja ennen vakuuttamisvelvollisuuden yläkäräjän täyttämistä maksettavaa päivärahaa, joka perustuu mainitussa lainkohdassa tarkoitettuun vahinkotapahtumaan;

128 §

Eläkkeen ja kuntoutusetuuden maksaminen työnantajalle tai sairauskassalle

Jos Keva on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen tai työuraeläkkeen ja työnantaja on maksanut työntekijälle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä. Vakuutuskassalaissa tarkoitettua sairauskassan maksama täydennyspäiväraha vastaa työnantajan maksamaa palkkaa, ja eläke maksetaan hakemuksesta sairauskassalle samoin kuin työnantajalle.

Jos työnantaja maksaa työntekijälle palkkaa samalta ajalta, jolta työntekijä saa kuntoutusrahaa tai työkyvyttömyyseläkettä ja siihen liittyvää kuntoutuskorotusta, menetellään kuntoutusrahan tai työkyvyttömyyseläkkeen ja siihen liittyvän kuntoutuskorotuksen maksamisessa samoin kuin työkyvyttömyyseläkkeen maksamisesta 1 momentissa säädetään.

Jos työntekijälle on myönnetty työkyvyttömyyseläkkeen sijasta vanhuuseläke 49 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla takautuvasti alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan työkyvyttömyysajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos Keva on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen, työuraeläkkeen tai 3 momentissa tarkoitettua tilanteessa vanhuuseläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkan sijasta irtisanomisajan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä.

Jos Keva on myöntänyt työntekijälle takautuvasti eläkkeen samalle ajalle, jolta työnantaja on maksanut työntekijälle palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta ajalta, jolloin työntekijä on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle enintään samalta ajalta maksetun palkan tai vastaavan korvauksen määräisenä. Vakuutuskassalaissa tarkoitettua sairauskassan maksama täydennyspäiväraha vastaa työnantajan maksamaa palkkaa, ja eläke maksetaan hakemuksesta sairauskassalle samoin kuin työnantajalle.

Eläkettä, kuntoutusrahaa ja kuntoutuskorotusta ei makseta työnantajalle tai sairauskassalle sillä osin kuin se on 129 §:n perusteella maksettava sairausvakuutusrahastolle eikä silloin, kun työnantaja tai sairauskassa on saanut korvauksen maksamastaan palkasta muun lain mukaan.

Mitä 3 momentissa säädetään takautuvan vanhuuseläkkeen maksamisesta työnantajalle samalta ajalta maksetun sairausajan palkan korvaamiseksi, sovelletaan myös, jos työntekijälle myönnetään työuraeläkkeen sijasta vanhuuseläke 59 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

129 §

Eläkkeen ja kuntoutusetuuden maksaminen sairausvakuutusrahastolle

Jos työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään vanhuuseläke, vanhuuseläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai tartuntatautipäivärahaa.

Jos täysi työkyvyttömyyseläke myönnetään takautuvasti 38 §:n 1 momentissa tarkoitetun ensisijaisuusajan jälkeen ja samalta ajalta on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työkyvyttömyyseläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa.

Jos kuntoutusraha tai -korotus myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa tai tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa, kuntoutusraha ja kuntoutuskorotus maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin ne vastaavat määrältään samalta ajalta maksettua sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai tartuntatautipäivärahaa.

Jos työraueläke myönnetään takautuvasti samalle ajalle, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa, työraueläke maksetaan sairausvakuutusrahastolle siltä osin kuin se vastaa määrältään samalta ajalta maksettua sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa tai osasairauspäivärahaa.

131 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle, sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle tai kunnalle

Jos työntekijä on saanut toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, Kevan on maksettava samalta ajalta takautuvasti myönnettävä eläke siltä osin kuin se vastaa määrältään maksettua toimeentulotuen ennakkoa Kansaneläkelaitokselle tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle tämän vaatimuksesta.

Jos kunta tai kuntayhtymä on järjestänyt eläkkeeseen oikeutetulle laitoshoidon tai -huollon tai perhehoitoa, Kevan on kunnan tai kuntayhtymän vaatimuksesta maksettava eläke laitoshoidon tai -huollon tai perhehoidon ajalta kunnalle tai kuntayhtymälle käytettäväksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

134 §

Eläkkeen maksamisjärjestys

Jos eläke on maksettava muulle kuin eläkkeensaajalle itselleen tämän tai muun lain perusteella, ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella tai toimielimellä taikka muulla taholla on oikeus siihen, eläke maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

- 1) sairausvakuutusrahastolle 129 §:n mukaan;
- 2) eläkelaitokselle yrittäjän eläkelain (1272/2006) 120 §:n 1 momentin mukaan tai Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 28 §:n mukaan maksamattomina vakuutusmaksuina;
- 3) eläkelaitokselle aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintänä 137 §:n mukaan;
- 4) työnantajalle tai sairauskassalle 128 §:n mukaan;
- 5) työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle 130 §:n 1 momentin mukaan;
- 6) Kansaneläkelaitokselle 130 §:n 2 tai 3 momentin mukaan;
- 7) Kansaneläkelaitokselle 131 §:n 1 momentin mukaan;
- 8) sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle 131 §:n 1 momentin mukaan;
- 9) kunnalle tai kuntayhtymälle 131 §:n 2 momentin mukaan;
- 10) Kansaneläkelaitokselle 130 §:n 5 momentin mukaan;
- 11) EU- ja ETA-maan laitokselle eläkkeen aiheeton maksu EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksen 72 artiklan 2 kohdan mukaan;
- 12) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n mukaan;
- 13) EU- ja ETA-maan laitokselle muun etuuden kuin eläkkeen aiheeton maksu EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksen 72 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaan;
- 14) sosiaaliturvasopimusten mukaisille sosiaaliturvasopimusmaiden laitoksille eläkkeen ja muun etuuden aiheeton maksu sosiaaliturvasopimuksen määräysten mukaan;
- 15) sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle 133 §:n mukaan.

137 §

Aiheettomasti maksetun eläkkeen takaisinperintä

Jos Keva on maksanut eläkkeensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeen tai muun etuuden, joka kohdistuu eläkkeensaajan kuolinuukauden jälkeiseen aikaan, on Kevalla oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpöytäkirjasta.

151 §

Kevan oikeus saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi

Kevalla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada:

- 1) työnantajalta tai muulta työnteon perusteella korvausta maksavalta, lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalta vakuutus- ja eläkelaitokselta, viranomaiselta ja muulta taholta, johon viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) jäljempänä *julkisuuslaki* sovelletaan, tiedot, jotka ovat välttämättömiä käsiteltävänä olevan eläketurvan järjestämistä tai eläke- tai etuusasian ratkaisemista varten, tai jotka muuten ovat välttämättömiä tässä laissa, EU:n sosiaaliturvan perusasetuksessa tai EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksessa säädettyjen tai sosiaaliturvasopimuksessa määrättyjen tehtävien toimeenpanossa;
-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

157 §

Tietojen antaminen viranomaisille

Tämän pykälän 1 momentin nojalla saatuja salassa pidettäviä tietoja voidaan antaa edelleen rikosten selvittämistä ja syytteesenpanoa varten. Tiedot tulee hävittää heti, kun niitä ei tarvita.

158 §

Tietojen antaminen rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi

Kevalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja ministeriölle, Verohallinnolle ja sellaiselle lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain piiriin kuuluva palvelussuhde tai tämän lain mukainen eläke vaikuttaa.

Annettavia tietoja ovat:

- 1) henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot;
- 2) tiedot maksetuista eläkkeistä;
- 3) tiedot työnantajasta, tämän lain piiriin kuuluvasta palvelussuhteesta ja ansioista; ja
- 4) muut 1—3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten tai väärinkäytösten selvittämiseksi tehtävää henkilötietojen yhdistämistä tai muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten.

Kevalla on oikeus antaa 2 momentissa tarkoitettuja tietoja salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä myös esitutkinta- ja syyttäjäviranomaiselle siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteesenpanoa varten.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa ei saa antaa työntekijän terveydentilaa koskevia tietoja eikä tietoja, jotka ovat tarkoitettuja kuvaamaan työntekijän sosiaalihuollon tarpeen perusteita.

170 §

Työntekijän eläkemaksun tilittäminen

Valtion tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin kuuluvan työntekijän eläkemaksu tilitetään valtion eläkerahastolle Kevan määräämällä tavalla. Kirkon tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin kuuluvan työntekijän eläkemaksu tilitetään kirkon eläkerahaston tilille Kevan määräämällä tavalla.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

173 §

Aiheettomasti maksetun työntekijän eläkemaksun palautuksen vanhentuminen

Aiheettomasti maksetun työntekijän eläkemaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua lopullisen työntekijän eläkemaksun eräpäivää seuraavan vuoden alusta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Työntekijältä aiheettomasti pidätetyn työntekijän eläkemaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua eläkemaksun pidätyspäivää seuraavan vuoden alusta lukien, jollei vanhentumisesta ole sitä ennen katkaistu.

Vanhentumisen katkeamisesta säädetään velan vanhentumisesta annetun lain 10 ja 11 §:ssä. Viiden vuoden vanhentumisajan pidentymisestä säädetään mainitun lain 11 §:n 3 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 96 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtaa sovelletaan jo 1 päivästä tammikuuta 2016.

Tätä lakia sovelletaan myös sellaisen eläkemaksun määräämiseen ja sellaiseen aiheettomasti maksettuun eläkemaksuun, joka perustuu ennen lain voimaantuloa maksettuihin työansioihin.

Tämän lain 173 §:ssä tarkoitettu aiheettomasti maksetun eläkemaksun palautus vanhentuu kuitenkin aikaisintaan yhden vuoden kuluttua lain voimaantulosta, jollei kyseinen palautus myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan vanhentuisi tätä ennen.

Laki

julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016) 1 §:n 6 momentti sekä 15, 17 ja 21 §, sekä

lisätään 12 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 16 a § seuraavasti:

1 §

Voimaantulo

Julkisten alojen eläkelain 96 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 99 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) tai raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vahinkotapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

12 §

Eläke osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen

— — — — —

Jos vanhuuseläke myönnetään osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen jonkin muun työeläkelain mukaisessa alennetussa eläkeiässä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteesta vielä myöntämättä olevaa, julkisten alojen eläkelain 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua osuutta vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläke alkaa ennen mainitun lain 10 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää.

15 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1939 tai sitä ennen syntyneen työntekijän VaEL-lain mukaista vanhuuseläkettä lykätessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1940—1948 syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykätessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä on oikeus eläkkeen rinnalla tehdystä työstä lykkäyskorotukseen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2016.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle työntekijälle lasketaan julkisten alojen eläkelain 12 ja 16 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2017.

Työntekijällä ei ole oikeutta lykkäyskorotukseen, jos hän saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea.

16 a §

Eläkkeen karttuminen eläketapahtumavuosilta 2017—2019

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelain 82 §:ssä säädetään, eläke karttuu eläketapahtumavuodelta eläketapahtumavuotta edeltäneen vuoden ansioista, jos eläketapahtuma on:

1) vuonna 2017 ja työntekijällä on KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain mukaisia yhteenlasketuja ansioita vuosina 2014—2016 kunakin vuonna vähintään 6 000 euroa;

2) vuonna 2018 ja työntekijällä on KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain mukaisia yhteenlasketuja ansioita vuosina 2015 ja 2016 sekä julkisten alojen eläkelain mukaisia ansioita vuonna 2017 kunakin vuonna vähintään 6 000 euroa;

3) vuonna 2019 ja työntekijällä on KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain mukaisia yhteenlasketuja ansioita vuonna 2016 sekä julkisten alojen eläkelain mukaisia ansioita vuosina 2017 ja 2018 kunakin vuonna vähintään 6 000 euroa.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Eläketapahtumavuotta edeltävän vuoden julkisten alojen eläkelain mukaiset ansiot kerrotaan eläketapahtumavuoden alusta eläketapahtumakuukauden loppuun olevien kuukausien määrällä ja jaetaan luvulla 12. Jos eläketapahtumavuosi on 2017, vuoden 2016 KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain yhteenlasketut ansiot kerrotaan eläketapahtumavuoden alusta eläketapahtumakuukauden loppuun olevien kuukausien määrällä ja jaetaan luvulla 12.

Eläke karttuu 1 ja 2 momentissa säädetystä huolimatta eläketapahtumavuodelta eläketapahtumaan mennessä maksetuista julkisten alojen eläkelain mukaisista ansioista, jos eläketapahtuma on:

1) vuonna 2017 ja vuoden 2016 KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain mukaiset yhteenlasketut ansiot poikkeavat vuosien 2014 ja 2015 mainittujen lakien mukaisten yhteenlaskettujen ansioiden keskiansioista yli 10 prosenttia;

2) vuonna 2018 ja vuoden 2017 julkisten alojen eläkelain mukaiset ansiot poikkeavat vuosien 2015 ja 2016 KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain mukaisten yhteenlaskettujen ansioiden keskiansioista yli 10 prosenttia;

3) vuonna 2019 ja vuoden 2018 julkisten alojen eläkelain mukaiset ansiot poikkeavat vuoden 2017 julkisten alojen eläkelain mukaisten ansioiden ja vuoden 2016 KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain mukaisten yhteenlaskettujen ansioiden keskiansioista yli 10 prosenttia.

Jos työntekijällä on eläketapahtumavuoden aikana ollut oikeus julkisten alojen eläkelain 87 §:n tai valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) mukaisiin etuuksiin, ei sovelleta, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, vaan eläke karttuu eläketapahtumavuodelta eläketapahtumaan mennessä maksetuista julkisten alojen eläkelain mukaisista ansioista.

Tässä pykälässä mainittu rahamäärä vastaa julkisten alojen eläkelain 3 §:n 12 kohdassa mainittua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004 ja sitä tarkistetaan vuosittain.

17 §

Osa-aikaeläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen työntekijän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaeläkettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan KuEL-lain 90 §:ää ja VaEL-lain 88 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan KuEL-lain 15 §:n 5 momenttia ja 16 §:ää sekä VaEL-lain 22 ja 23 §:ää, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin julkisten alojen eläkelain 81 §:ssä ja tämän lain 16 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, työntekijällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

Vuonna 1948 tai sitä ennen syntyneellä työntekijällä ei ole oikeutta osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

21 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin tai merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (80/2016) 9 §:n perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen julkisten alojen eläkelain 10 §:ssä säädettyä alinta vanhuuseläkeikää alemmassa iässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös julkisten alojen eläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin julkisten alojen eläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen työntekijän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Myönnettäessä julkisten alojen eläke työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n 3 momentin tai merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (80/2016) 9 §:n 3 momentin viimeisessä virkkeessä tarkoitetuissa tilanteissa, eläkkeeseen ei kuitenkaan tehdä edellä tarkoitettua vähennystä. Tarkemmat säännökset julkisten alojen eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveystieteiden asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

Kevasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kevasta annetun lain (66/2016) 20 § seuraavasti:

20 §

Eläkemaksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva eläkemaksu maksettavaksi viiden vuoden kuluessa lopullisen maksun eräpäivää seuraavan vuoden alusta lukien. Tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Saatavien perinnästä säädetään lisäksi saatavien perinnästä annetussa laissa (513/1999).

Aiheettomasti suoritetun eläkemaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua lopullisen eläkemaksun eräpäivää seuraavan vuoden alusta lukien, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Van-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

hentumisen katkeamisesta säädetään velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläketurvan rahoituksesta annetun lain (67/2016) 3 § seuraavasti:

3 §

Eläkemaksun perintä ja maksusaatavan vanhentuminen

Kevan on määrättävä tähän lakiin perustuva eläkemaksu maksettavaksi viiden vuoden kulussa lopullisen maksun eräpäivää seuraavan vuoden alusta lukien. Tämän lain perusteella määrätty maksu sekä sille suorituksen viivästymisen ajalta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Näiden saatavien perinnästä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Aiheettomasti suoritetun eläkemaksun palautus vanhentuu viiden vuoden kuluttua lopullisen eläkemaksun eräpäivää seuraavan vuoden alusta lukien, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika. Vanhentumisen katkeamisesta säädetään velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Eläketurvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

muutetaan Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 1 §, 2 §:n 1 momentin 2 kohta, 4 §:n 1 momentin 4 kohta ja 3 momentti, 5 §:n 1, 2 ja 6 momentti sekä 9 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 1 §, 5 §:n 1, 2 ja 6 momentti sekä 9 §:n 2 ja 3 momentti laissa 1111/2007, sekä

lisätään 11 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1111/2007, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Eläketurvakeskus

Eläketurvakeskus on työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1—3 kohdassa mainituissa työeläkelaeissa tarkoitetun työeläketurvan toimeenpanon ja kehittämisen yhteiselin.

2 §

Eläketurvakeskuksen tehtävät

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on:

2) harjoittaa toimialaansa kuuluvaa tilasto- ja tutkimustoimintaa sekä laatia arvioita ja laskelmia eläketurvan kehityksestä ja rahoituksesta;

4 §

Eläketurvakeskuksen oikeus saada ja käyttää tietoja tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan

Eläketurvakeskuksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada toimialaansa kuuluvaan tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan tarvittavat henkilön yksilöintitiedot, tiedot työansioista ja tuloista sekä muut tiedot tietojen antajan hoitamasta eläkevakuutuksesta ja eläke- ja muusta sosiaaliturvasta:

4) Tapaturmavakuutuskeskukselta;

Eläketurvakeskuksella on oikeus yhdistää ja käyttää 1 momentin tai työntekijän eläkelain 197 ja 198 §:n perusteella saamia henkilö- ja muita tietoja tutkimus- ja tilastotoiminnan lisäksi tämän lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua työeläketurvan kehittämistä varten tarvittavien selvitysten ja esitysten tekemiseen. Eläketurvakeskuksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus antaa julkisten alojen työeläkelakien toimeenpanosta huolehtivalta eläkelaitokselta saadut eläkettä, eläkeoikeutta tai vakuuttamista koskevat tiedot tieteellistä tutkimusta, tilastointia tai viranomaisten suunnittelu- tai selvitystyötä varten siten kuin viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 28 §:ssä sääde-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

tään. Tietoja käsiteltäessä on huolehdittava siitä, ettei kenenkään yksityisyys eikä liike- tai ammattisalaisuus vaarannu.

5 §

Vastuu Eläketurvakeskuksen kustannuksista

Eläketurvakeskuksella on oikeus periä tuottamistaan palveluista toimintokohtaisia palvelumaksuja. Työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1—3 kohdassa mainittujen työeläkelakien mukaista eläketurvaa hoitavat eläkelaitokset vastaavat Eläketurvakeskuksen tämän lain mukaisten tehtävien hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista siltä osin kuin Eläketurvakeskuksen saamat toimintokohtaiset palvelumaksut ja muut tuotot eivät riitä niitä kattamaan.

Eläkelaitosten katettava osuus Eläketurvakeskuksen kustannuksista jaetaan eläkelaitosten kesken kussakin eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioiden mukaisessa suhteessa, kuitenkin siten, että Kevan osalta kustannukset jaetaan Kevan, valtion, kirkon eläkerahaston ja Kansaneläkelaitoksen kesken niille työntekijän eläkelain 178 §:n 1 momentissa säädetyn rahoitusvastuun mukaisessa suhteessa. Eläkelaitoksen kustannusosuutta laskettaessa huomioon otettava vakuutettujen työansioiden osuus määrätään kuitenkin erikseen julkisten alojen eläkelaitoksille, Merimieseläkekassalle ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle sen mukaan, kuinka suuri osuus Eläketurvakeskuksen tuottamista palveluista arvioidaan kohdistuvan näille eläkelaitoksille. Tällöin lasketaan ensin julkisten alojen eläkelaitosten, Merimieseläkekassan ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannusosuudet. Sen jälkeen kattamatta jäävä osuus Eläketurvakeskuksen kustannuksista jaetaan muiden yksityisten alojen eläkelaitosten kesken kussakin eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioiden mukaisessa suhteessa. Julkisten alojen eläkelaitosten, Merimieseläkekassan ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannusosuudessa huomioon otettavasta vakuutettujen työansioiden osuudesta ja tämän osuuden tarkistamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kustannusosuus on suoraan ulosottokelpoinen. Sen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle pääomalle peritään vuotuista viivästyskorkoa työntekijän eläkelain 184 §:n 2 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta Eläketurvakeskus voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

9 §

Hallituksen nimeäminen ja kokoonpano

Hallituksen jäsenellä tulee olla riittävä työeläkealan asiantuntemus ja hänen on oltava hyvämaineinen. Jäsenenä ei saa olla vajaavaltainen eikä konkurssissa oleva eikä myöskään henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Jos hallituksen jäsen eroaa tehtävästään kesken toimikauden, hänen tilalleen on nimettävä hallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen edellä säädetyn mukaisesti. Uusi jäsen voidaan nimetä jäsenen eroamisen jälkeen pidettävässä edustajiston ensimmäisessä varsinaisessa kokouk-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

nessa. Uuden hallituksen jäsenen nimeämiseen saakka hallituksen jäsenenä toimii eronneelle hallituksen jäsenelle nimetty henkilökohtainen varajäsen.

11 §

Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

Toimitusjohtaja ei saa ottaa osaa sellaisen asian käsittelyyn, joka koskee hänen tai sellaisen yhteisön, jonka hallituksen jäsenenä, toimitusjohtajana tai toimihenkilönä hän on, yksityistä etua.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä annetun lain (165/1999) 4 §:n 2 momentti, 6 §, 12 §:n 3 momentti sekä 13 ja 14 §,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentti sekä 13 ja 14 § laissa 687/2006 ja 12 §:n 3 momentti laissa 557/2012, seuraavasti:

4 §

Oikeus siirtoon ja siirrettävä eläkeoikeus

Siirron kohteena on eläkeoikeus, joka on karttunut siirtoon oikeutetulle siirtomäärän laskentapäivään mennessä, tarkistettuna työntekijän eläkelain 96 §:n mukaisesti. Siirto koskee myös työntekijäin eläkelain 11 §:n, sellaisena kuin se oli 31 päivänä joulukuuta 2006 sekä maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 11 §:n ja yrittäjien eläkelain (468/1969) 11 §:n, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2000, mukaisia lisäetuja lukuun ottamatta hautausavustusta. Siirrettävä eläkeoikeus käsittää työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentin 3—5 ja 7—9 kohdassa, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2006, mainittujen lakien, eläkeohjesäännön, eläkesääntöjen ja työntekijän eläkelain mukaiset eläkeoikeudet yhteen sovitettuina ja muunnettuina vastaamaan eläkeoikeutta 63 vuoden iässä sen mukaisesti, mitä valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

annetun lain (679/2004) voimaantulosäännöksessä ja kunnallisen eläkelain muuttamisesta annetun lain (713/2004) voimaantulosäännöksessä, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2016, säädetään.

6 §

Siirtomäärälle laskettava korko

Siirtomäärälle maksetaan 3,1 prosentin vuotuista korkoa siirtomäärän laskentapäivästä siihen päivään, jona siirto Euroopan unionin eläkejärjestelmään tapahtuu.

12 §

Eläkeoikeuden palauttaminen

Suomeen 1 momentin mukaisesti palautettavan eläkeoikeuden pääoma-arvona käytetään palautusmäärää. Pääoma-arvosta lasketaan eläkeoikeus 5 §:ssä tarkoitettujen perusteiden mukaisesti. Näistä eläkeoikeuksista huolehtii Keva samalla tavalla kuin valtion palvelukseen perustuvista eläkeoikeuksista. Palautusmäärä tuloutetaan valtion eläkerahastolle.

13 §

Palauttamisen oikeusvaikutukset

Palautetun eläkeoikeuden perusteella henkilöllä on oikeus julkisten alojen eläkelain (81/2016) mukaiseen eläkkeeseen siten, että oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle määräytyy julkisten alojen eläkelain 10 §:n mukaisesti. Suomen työeläkejärjestelmään siirretyn eläkeoikeuden perusteella myönnettävää eläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi ei lueta julkisten alojen eläkelain 83 §:ssä tarkoitettua tulevaa aikaa eikä julkisten alojen eläkelain 88 §:n mukaisen tulevan ajan ansioissa oteta huomioon Suomen työeläkejärjestelmään siirrettyä määrää.

14 §

Muutoksenhaku

Jos eläkkeensaaja katsoo, ettei hänelle tämän luvun perusteella myönnetty eläke ole tämän lain mukainen, hän saa hakea päätökseen muutosta tai lainvoimaisen päätöksen poistamista siten kuin julkisten alojen eläkelaisissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Tätä lakia sovelletaan eläkeoikeuden siirtoon Euroopan unionin eläkejärjestelmään, jos siirtomäärän laskentapäivä on 1 päivä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Tämän lain 13 §:ää sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa palautettuun eläkeoikeuteen.

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelain (568/2007) 11 §, sellaisena kuin se on laissa 84/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 75 a § seuraavasti:

11 §

Työttömyyspäivärahaa saavan oikeus vanhuuseläkkeeseen

Ennen vuotta 1958 syntyneellä, joka saa työttömyyspäivärahaa lisäpäiviltä työttömyysturvain (1290/2002) 6 luvun 9 §:n perusteella, on oikeus saada vanhuuseläke 62 vuotta täytettyään ilman tämän lain 10 §:n 2 momentin mukaista vähennystä. Vastaava oikeus on vuonna 1958—1961 syntyneellä henkilöllä 64 vuotta täytettyään.

75 a §

Kuoleman jälkeen aiheettomasti maksettujen etuuksien palauttaminen

Jos Kansaneläkelaitos on maksanut etuudensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeen tai muun etuuden, joka kohdistuu etuudensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain eräiden säännösten kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

1 §

Tällä lailla kumotaan kansaneläkelain voimaannpanosta annetun lain (569/2007) 2, 4 ja 6 § sekä 10 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 1224/2009 ja 4 § osaksi laissa 1152/2007.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

takuueläkkeestä annetun lain 7 ja 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 32 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta laissa 85/2016, seuraavasti:

7 §

Oikeus takuueläkkeeseen

Takuueläkkeeseen on oikeus henkilöllä, joka:

- 2) saa kansaneläkelain (568/2007) mukaista varhennettua vanhuuseläkettä;
- 3) saa kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä;

32 §

Takuueläkettä koskevat menettelysäännökset

Takuueläkkeeseen sovelletaan kansaneläkelain 63 §:ää päätöksen antamisesta, 75 §:ää takaisinperinnästä, 75 a §:ää kuoleman jälkeen maksettujen etuuksien palauttamisesta, 76 §:ää takaisinperittävän saatavan vanhentumisesta, 13 luvun säännöksiä tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta sekä 106 ja 107 §:ää viivästyskorotuksesta ja viivästysajasta, kuitenkin siten, että viivästysajan katsotaan alkavan vasta, kun yksi kalenterikuukausi on kulunut sen kuukauden päättymisestä, jona ilmoitus 9 §:ssä mainitusta eläkkeestä tai korvauksesta on tullut Kansaneläkelaitokselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

rintamasotilaseläkelain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rintamasotilaseläkelain (119/1977) 17 §, sellaisena kuin se on laissa 169/2008, seuraavasti:

17 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan lisäksi, mitä kansaneläkelain 54 §:n 1 ja 2 momentissa, 55 §:ssä, 56 §:n 2 ja 4 momentissa, 62—65, 67, 71—74, 75 a, 76—84, 86, 88, 91, 96, 106, 107, 110 ja 111 §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Rintamalisän ja ylimääräisen rintamalisän maksamisajankohdasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/1988) 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 573/2007, seuraavasti:

10 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, noudatetaan, mitä kansaneläkelain 54 §:n 1 ja 2 momentissa, 63, 75, 75 a, 76—84, 86, 91, 96, 106 ja 107 §:ssä, 110 §:n 2 momentissa ja 111 §:ssä sekä kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään eläkkeensaajan asumistuesta annettuun lakiin (571/2007) uusi 33 a § seuraavasti:

33 a §

Kuoleman jälkeen aiheettomasti maksetun asumistuen palauttaminen

Jos Kansaneläkelaitos on maksanut etuudensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeensaajan asumistukea, joka kohdistuu etuudensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

vammaisuuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään vammaisuuksista annettuun lakiin (570/2007) uusi 34 a § seuraavasti:

34 a §

Kuoleman jälkeen aiheettomasti maksetun vammaisuuksien palauttaminen

Jos Kansaneläkelaitos on maksanut etuudensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti vammaisuuksien, joka kohdistuu etuudensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 39 ja 40 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 39 §:n 1 momentti ja 40 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 39 §:n 1 momentti laissa 1236/2014, seuraavasti:

39 §

Takautuva maksaminen

Jos kuntoutujalle myönnetään takautuvasti sairausvakuutuslain mukaista sairauspäivärahaa, vanhuuseläkettä tai takuueläkettä taikka korvausta ansionmenetyksestä jonkin muun lain perusteella, eläke tai korvaus samalta ajalta maksetaan suoritettua kuntoutusrahaa vastaavalta osalta Kansaneläkelaitokselle. Työeläkelakien mukaista takautuvaa työkyvyttömyyseläkettä ja työuraeläkettä ei kuitenkaan makseta Kansaneläkelaitokselle kuntoutusrahaa vastaavalta osalta.

40 §

Kuntoutusrahan määrän tarkistaminen

Kuntoutusrahan määrää tarkistetaan, jos kuntoutusrahaan vaikuttavien etuuksien määrässä tapahtuu muutoksia. Kuntoutusrahaa tarkistetaan siitä päivästä, josta kuntoutusrahaan vaikuttavan muun etuuden määrä muuttuu. Kuntoutusrahaa ei kuitenkaan tarkisteta takautuvasti 34 §:n mukaiseksi eläkkeensaajan kuntoutusrahaksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 62 §:n 1 momentti, 68 §, 103 §:n 4 momentti, 143 §:n otsikko ja 3 momentti, 145 ja 189 §, 278 §:n 1 momentti ja 283 § sekä

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

lisätään 247 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

62 §

Päivärahasta tehtävä palkansaajamaksujen vähennys

Päivärahasta vähennetään 60 prosenttia sairausvakuutuslain (1224/2004) 18 luvun 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairausvakuutuksen päivärahmaksun, työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitetun työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä.

68 §

Oikeus tapaturmaeläkkeeseen vanhuuseläkkeellä sattuneen vahinkotapahtuman perusteella

Jos vanhuuseläke on alkanut vahingoittuneen täytettyä 63 vuotta ja vahinkotapahtuma on sattunut työssä, jota vahingoittunut teki eläkkeellä ollessaan, oikeus tapaturmaeläkkeeseen päättyy, kun vahinkopäivästä on kulunut kolme vuotta tai kun vahingoittunut on sitä aikaisemmin saavuttanut työeläkelakien mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan.

103 §

Perhe-eläkeoikeuden alkaminen ja päättyminen

Jos vanhuuseläke on alkanut vahingoittuneen täytettyä 63 vuotta ja vahinkotapahtuma on sattunut työssä, jota vahingoittunut on tehnyt eläkkeellä ollessaan, oikeus perhe-eläkkeeseen päättyy kuitenkin viimeistään, kun vahinkopäivästä on kulunut kolme vuotta tai kun vahingoittunut olisi sitä aikaisemmin saavuttanut työeläkelakien mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan.

143 §

Korvauksen maksaminen kunnalle, Kansaneläkelaitokselle tai sosiaalihuoltolain mukaiselle toimielimelle

Jos vahingoittunut on saanut toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 23 §:ssä tarkoitettua toimeentulotukea ennakkona, vastaavalta ajalta myönnetty ansionmenetykskorvaus maksetaan toimeentulotuen korvaamiseksi Kansaneläkelaitokselle tai sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetulle toimielimelle sen hakemuksesta.

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

145 §

Korvausten maksamisen etusijajärjestys

Jos korvaus on tämän tai muun lain nojalla maksettava muulle kuin sille, jolle se on tämän lain perusteella myönnetty ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella, toimieli-mellä tai muulla taholla on siihen oikeus, korvaus maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

1) vakuutuslaitokselle sen aiheuttomasti maksaman korvauksen 247 §:ssä tarkoitettuna takai-sinperintänä;

2) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain 12 luvun 2 §:n ja Kansaneläkelaitoksen kuntou-tusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 22 §:n nojalla;

3) työnantajalle ja sairauskassalle 139 §:n ja valtiolle palkkaturvalain 16 §:n nojalla;

4) työttömyyskassalle 141 §:n ja Kansaneläkelaitokselle 141 tai 142 §:n nojalla;

5) eläkelaitokselle 140 §:n nojalla;

6) Kansaneläkelaitokselle 143 §:n 3 momentin nojalla;

7) kunnalle 143 §:n nojalla;

8) Kansaneläkelaitokselle opintotukilain 28 §:n nojalla;

9) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n nojalla.

189 §

Yrittäjän vapaaehtoinen työajan vakuutus työeläkelakien mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden päättymisen jälkeen

Jos yrittäjä saavuttaessaan työeläkelakien mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden yläkäräjän jatkaa yrittäjätyötään, vakuutusyhtiö voi hakemuksesta jatkaa 188 §:n mukaisen vakuutuksen voimassaoloa. Tällöin vuosityöansio vahvistetaan yrittäjän työpanosta vastaavan vuotuisen työ-tulon suuruiseksi noudattaen yrittäjän eläkelain 112 §:n 1 momentissa säädettyjä periaatteita.

247 §

Takaisinperintä

Jos vakuutuslaitos on maksanut korvauksensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheuttomasti korvausta, joka kohdistuu korvauksensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, vakuutuslaitok-sella on oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisin-perintäpäättöstä.

278 §

Työeläkelakien mukaisessa ammatillisessa kuntoutuksessa olevan vakuuttaminen

Eläkelaitoksen, joka korvaa työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1—3 koh-dassa tarkoitettujen työeläkelakien nojalla ammatillisen kuntoutuksen kustannuksia, on vakuutet-tava kuntoutuja tämän lain 3 §:n 1 momentin mukaisella vakuutuksella kuntoutukseen sisältyväs-

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

sä työ- tai koulutuskokeilussa, työhön valmistautumisessa tai työharjoittelussa sattuvan vahinkotapahtuman varalta. Vakuuttamisvelvollisuus ei kuitenkaan koske julkisten alojen eläkelain (81/2016) 24 §:ssä mainittuja tilanteita.

283 §

Soveltamissäännös

Jos muualla laissa viitataan tällä lailla kumottuun lakiin, sen asemesta sovelletaan tätä lakia. Mitä muualla laissa säädetään työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta korvauksesta, sovelletaan tapaturmavakuutuslain mukaiseen vastaavaan korvaukseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) 58, 97, 98 ja 178 §, sellaisena kuin niistä on 98 § laissa 1651/2015, seuraavasti:

58 §

Oikeus tapaturmaeläkkeeseen vanhuuseläkkeellä sattuneen vahinkotapahtuman perusteella

Jos vanhuuseläke on alkanut vahingoittuneen täytettyä 63 vuotta ja vahinkotapahtuma on sattunut työssä, jota vahingoittunut teki eläkkeellä ollessaan, oikeus tapaturmaeläkkeeseen päättyy, kun vahinkopäivästä on kulunut kolme vuotta tai kun vahingoittunut on sitä aikaisemmin saavuttanut työeläkelakien mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan.

97 §

Korvauksen maksaminen muulle kuin vahingoittuneelle

Korvauksen maksamisessa on noudatettava, mitä:

- 1) työtapaturma- ja ammattitautilain 139 §:ssä säädetään korvauksen maksamisesta työnantajalle ja sairauskassalle;
- 2) työtapaturma- ja ammattitautilain 140 §:ssä säädetään takautuvan korvauksen maksamisesta eläkelaitokselle;

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

3) työtapaturma- ja ammattitautilain 141 §:ssä säädetään takautuvan korvauksen maksamisesta työttömyysetuuden ajalta työttömyyskassalle ja Kansaneläkelaitokselle;

4) työtapaturma- ja ammattitautilain 142 §:ssä säädetään muun takautuvan korvauksen maksamisesta Kansaneläkelaitokselle;

5) työtapaturma- ja ammattitautilain 143 §:ssä säädetään korvauksen maksamisesta kunnalle, Kansaneläkelaitokselle tai sosiaalihuoltolain (710/1982) mukaiselle toimielimelle.

98 §

Korvausten maksamisen etusijajärjestys

Jos korvaus on tämän tai muun lain nojalla maksettava muulle kuin sille, jolle se on tämän lain perusteella myönnetty, ja kahdella tai useammalla viranomaisella, kunnalla, laitoksella, toimielimellä tai muulla taholla on siihen oikeus, korvaus maksetaan seuraavassa järjestyksessä:

1) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitokselle 112 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti maksamattomina vakuutusmaksuina;

2) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitokselle sen aiheuttomasti maksama korvaus 145 §:n mukaisesti;

3) Kansaneläkelaitokselle sairausvakuutuslain (1224/2004) 12 luvun 2 §:n ja Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 22 §:n mukaisesti;

4) työnantajalle ja sairauskassalle työtapaturma- ja ammattitautilain 139 §:n ja valtiolle palkaturvalain (866/1998) 16 §:n mukaisesti;

5) Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle 112 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaisesti maksamattomina vakuutusmaksuina;

6) työttömyyskassalle työtapaturma- ja ammattitautilain 141 §:n ja Kansaneläkelaitokselle työtapaturma- ja ammattitautilain 141 tai 142 §:n mukaisesti;

7) eläkelaitokselle työtapaturma- ja ammattitautilain 140 §:n mukaisesti;

8) Kansaneläkelaitokselle työtapaturma- ja ammattitautilain 143 §:n 3 momentin nojalla;

9) kunnalle työtapaturma- ja ammattitautilain 143 §:n mukaisesti;

10) Kansaneläkelaitokselle opintotukilain (65/1994) 28 §:n mukaisesti;

11) ulosottoviranomaiselle ulosottokaaren (705/2007) 4 luvun 2 §:n mukaisesti.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, ei koske tämän lain mukaisten vapaaehtoisten vakuutusten vakuutusmaksuja.

178 §

Soveltamissäännös

Jos muualla laissa viitataan tällä lailla kumottuun lakiin, sen asemesta sovelletaan tätä lakia.

Mitä muualla laissa säädetään maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta korvauksesta, sovelletaan maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukaiseen vastaavaan korvaukseen.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20__ .

Laki

sairausvakuutuslain 11 luvun 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 11 luvun 4 a §, sellaisena kuin se on laissa 1047/2009, seuraavasti:

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

4 a §

Työtulosta vähennettävät vakuutusmaksut

Päivärahaetuuden määrää laskettaessa työtuloista vähennetään 60 prosenttia 18 luvun 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairausvakuutuksen päivärahamaksun, työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitetun työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä. Vähennys tehdään tämän luvun 2 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetusta vakuutuspalkasta ja 3 §:ssä tarkoitetuista verotuksessa todetuista tai 4 §:n mukaisesti selvitetystä työ- ja virkasuhteessa saaduista työtuloista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

työttömyysturvalain 3 luvun 4 §:n ja 6 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 3 luvun 4 §:n 3 momentti ja 6 luvun 4 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 3 luvun 4 §:n 3 momentti laissa 1354/2007 ja 6 luvun 4 §:n 1 momentti laissa 1049/2013, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

4 §

Estävät sosiaalietuudet

Sen estämättä, mitä 2 momentin 1 kohdassa säädetään, työnhakijalla on oikeus työttömyysetuuteen, jos hän saa vanhuuseläkettä sen johdosta, että hän on saavuttanut julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016) 7 §:ssä tarkoitetun eroamisiän.

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

4 §

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka

Palkansaajan ansiopäivärahan perusteena oleva palkka lasketaan henkilön vakiintuneen palkan perusteella työttömyyttä edeltäneeltä ajanjaksolta, jona henkilö on täyttänyt palkansaajan työssäoloehdon. Jos työ ja siitä saatava palkkatulo on ollut kausiluonteista, ansioon suhteutettu päiväraha lasketaan vuositulosta. Päivärahan perusteena olevaa palkkaa laskettaessa palkasta tai vuositulon työtulo-osuudesta vähennetään 60 prosenttia sairausvakuutuslain 18 luvun 21 §:n 1 momentissa tarkoitetun sairausvakuutuksen päivärahamaksun, työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitetun työntekijän työeläkevakuutusmaksun ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 18 §:n 1 momentissa tarkoitetun palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärästä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

koulutuksen korvaamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan koulutuksen korvaamisesta annetun lain (1140/2013) 5 §:n 3 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

5 §

Koulutuskorvauksen määrä

Keskimääräinen päiväpalkka lasketaan siten, että työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998), jäljempänä *rahoituslaki*, 19 a §:n mukainen työnantajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva palkkasumma jaetaan työnantajan keskimääräisellä työntekijämäärällä ja näin saatu osamäärä luvulla 200. Valtion viraston keskimääräinen päiväpalkka lasketaan siten, että julkisten alojen eläkelain (81/2016) 85 §:n mukainen eläkkeeseen oikeuttavien työansioden palkkasumma jaetaan viraston keskimääräisellä työntekijämäärällä ja näin saatu osamäärä luvulla 200.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 a §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1294/2002, seuraavasti:

2 a §

Velvollisuus ilmoittautua työttömäksi työnhakijaksi

Toimeentulotukea hakeva 17—64-vuotias henkilö on velvollinen ilmoittautumaan työttömänä työnhakijana työvoimatoimistoon, ellei hän:

3) ole työttömyysturvalain (1290/2002) 3 luvun 3 §:n 1 momentissa tai 4 §:n 1—6 kohdassa tarkoitettu henkilö;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 167/2016 vp

Laki

rikoslain 29 luvun 4 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 29 luvun 4 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 398/2006, seuraavasti:

29 luku

Rikoksista julkista taloutta vastaan

4 a §

Työeläkevakuutusmaksupetos

Työnantaja tai tämän edustaja, joka

1) laiminlyömällä työntekijän eläkelain (395/2006) 141 §:n tai merimieseläkelain (1290/2006) 138 §:n mukaisen työntekijän eläketurvan järjestämisvelvollisuuden tai työntekijän eläkelain 144 §:ssä tai sen nojalla annetussa asetuksessa tai merimieseläkelain 139 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden tai

2) antamalla työntekijän eläkelain tai merimieseläkelain mukaista tehtävää hoitavalle työntekijän eläkelain tai merimieseläkelain mukaan tarvittavan, vakuutusmaksuun tai eläkkeistä aiheutuvien kulujen jakamiseen vaikuttavan tiedon virheellisenä tai kieltäytymällä antamasta tässä kohdassa mainittuja tietoja

aiheuttaa tai yrittää aiheuttaa työeläkevakuutusmaksun määräämättä jättämisen, sen määräämisen liian alhaisena tai sen aiheettoman palauttamisen, on tuomittava *työeläkevakuutusmaksupetoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 15.11.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri